

Directa

setmanari de comunicació

Núm 314 24 d'abril de 2013 1,70€

Les agències de qualificació, més enllà de la llei

Tot i haver jugat un paper fonamental en la crisi, les agències no han estat condemnades per les seves pràctiques i fins i tot han incrementat el seu poder obrint nous mercats

PÀGINES 2-4

FitchRatings

STANDARD & POOR'S

MOODY'S

5

La **fiscalia demana presó** a dos banyolins per bloquejar panys de col·legis electorals

6-7

Confusió, arbitrarietat i desigualtats en l'aplicació de la **nova normativa sanitària**

13

Entitats ultracatóliques i grupuscles feixistes atien la **violència homòfoba a França**

20

'**Netlabel**', l'autogestió a la xarxa esberla la lògica de la indústria discogràfica

ESTIRANT DEL FIL

Les agències de qualificació de risc (AQR) són entitats privades reconegudes per tots els estats del món que, tot i ser col·laboradores necessàries de la crisi, n'estan sortint reforçades i sense cap sentència judicial que condemni les seves pràctiques. Funcionen de manera opaca, actuen amb impunitat i, durant les darreres dècades, han aprofitat la seva enorme influència per guanyar noves àrees de negoci i cada vegada avaluen més institucions. La fiabilitat qüestionable de les seves qualificacions no els impedeix anar acumulant més poder.

ECONOMIA // LA SEVA ACTUACIÓ ÉS UNA PART FONAMENTAL DEL PROCÉS PER IMPOSAR POLÍTIQUES D'AUSTERITAT ALS ESTATS

Les agències de qualificació de riscos, eina central de l'especulació financera

Hernan Córdoba-Mendiola
@ciutatinvisible

L'actual cicle de crisi que travessem ha tingut conseqüències desiguals pels diferents agents implicats. Mentre milions de persones -la part de les víctimes- patim l'ofegament econòmic de la mà de les entitats financeres internacionals, les responsables principals no han hagut d'assumir cap responsabilitat i fins i tot han vist encara més afavorida la seva posició. Una de les principals proves d'això la tenim en les agències de qualificació de riscos (AQR). Agents essencials en la crisi de 2007-2008 i en la del deute, continuen sent reconegudes arreu com a guia per orientar les inversions de la majoria d'operacions financeres. Lluny de patir l'assumpció de responsabilitats, han augmentat el seu volum de negoci. El 2007, les tres principals AQR, Standard&Poor's, Moody's i Fitch, controlaven el 95% del mercat de les qualificacions i, el 2011, el 97%. Un oligopoli tolerat sobre l'orientació de les operacions en els mercats financers, que ja representen el 40% de l'economia mundial.

Lluny de la imparcialitat que se'ls atorga, les AQR resulten baules imprescindibles del circuit de l'economia financera

Les AQR se situen al centre estratègic dels moviments de capital: són una de les eines a l'abast dels grans agents financers per actuar sobre el mercat. Una vegada explotades les possibilitats de guany derivades de les fluctuacions en el valor de les accions d'empreses o dels bons públics, aquests agents s'han dotat de mecanismes per intervenir de manera activa i intensiva en el sentit de les fluctuacions per maximitzar-ne els beneficis.

Lluny de la imparcialitat que se'ls atorga, resulten baules imprescindibles del circuit de l'economia financera.

UNA MICA D'HISTÒRIA

Després del *crack* de 1929, el govern dels EUA va aprovar establir un seguit de mecanismes per vetllar pel mercat financer. Entre ells, donar llicències a entitats privades, tant per auditar empreses com per avaluar la fiabilitat de les accions de la borsa. Entre el primer grup d'auditores, trobem les actuals *Big Four* -PwC, Ernst&Young, Deloitte i KPM- i, entre les segones, trobem les *Big Three* -les agències Fitch, Moody's i Standard&Poor's (S&P).

Els anys posteriors, van anar guanyant rellevància dins l'economia dels EUA i, els anys 70, ja eren estàndard en l'economia nord-americana: els fons estatals només invertien en valors qualificats com a segurs per les agències. Durant els 70 i els 80, el pes dels EUA dins les institucions financeres mundials, com l'FMI, el BM i el Banc de Pagaments Internacionals (BPI), va fer que el seu sistema fos homologat per part d'aquests organismes. Els ajuts als anomenats *països en desenvolupament*, que es donaven amb la qualificació prèvia d'una o més AQR, van ser les primeres operacions en el recent mercat del deute. A

Standard&Poor's controla el 44% del mercat de les qualificacions / BRENDAN MCDERMID

canvi dels préstecs, s'imposaven programes de reforma que havien de garantir que el crèdit i, sobretot, els interessos serien retornats. Dècades després, ara sobre els països de la zona euro, el *modus operandi* es manté.

Durant els 80 i de la mà de Thatcher, les *Big Three* van obrir seu a la City de Londres i, ja durant els 90, es van expandir per tot el món. Els Acords de Basilea I, de 1988, exigien un dictamen d'una AQR perquè les empreses i els estats poguessin entrar als mercats financers internacionals. Esdevingueren, així, acceleradores del mercat, ja que les inversores no havien de fer les seves avalua-

97%

S&P, Moody's i Fitch, les anomenades *Big Three* de les agències de qualificació, controlen el 97% del mercat de les qualificacions

1988

Els Acords de Basilea I (1988) van establir l'exigència del dictamen d'una AQR perquè empreses i estats poguessin entrar als mercats financers internacionals

750

Segons dades del govern dels EUA, cada analista de les *Big Three* va fer 750 informes de qualificació durant l'any 2010

cions pròpies perquè es podien remetre a les emeses per les agències. El 1980, qualificaven vuit països; el 1990, 68; l'any 2000, 191, i des de 2002, gairebé tots els estats són qualificats, com a mínim, anualment. Els Acords de Basilea II, de 1999, van reforçar encara més el seu paper i els de Basilea III, aprovats el 2010, en plena crisi del deute, no van posar en qüestió el seu paper en la identificació fidedigna dels riscos.

EL PODER DE GENERAR OPINIÓ

Principalment, les AQR actuen en dos àmbits: com a activitat principal, són contractades per entitats emissores de deute perquè facin una qualificació del risc associat a aquest deute. La seva avaluació no se centra tant en la capacitat de retorn del deute com en la seva capacitat futura per continuar-se endeutant; en definitiva, sobre si l'entitat podrà fer front al pagament dels interessos mitjançant nous crèdits. Les qualificacions s'extremen de matrius complexes i secretes, s'organitzen en una escala de valors i tenen un cost d'entre 50.000 i tres milions de dòlars. Les AQR també ofereixen serveis d'assessorament, programació, control de riscos i reestructuració financera a les clientes, sovint abans d'emetre'n la qualificació.

Les agències, però, també actuen *motu proprio* i emeten el que s'anomenen qualificacions voluntàries. Són avaluacions no contractades i sense apel·lació possible per part de l'entitat avaluada. Tot i que també es podria qüestionar la imparcialitat de les qualificacions contractades -ja que les con-

tracta qui està interessat a obtenir una bona nota-, les no desitjades suposen un mecanisme discrecional d'intervenció directa sobre el valor i el risc associat. Tot i que haurien de ser poc valorades, ja que s'elaboren sense dades provinents de l'entitat avaluada, són les que tenen més impacte sobre les entitats. En cas d'obtenir bona nota, podran accedir al crèdit a un cost més baix, però, en cas de rebaixa, es veuran desfavorides, ja que hauran d'oferir més interessos pel seu deute.

La freqüència de les avaluacions de-

Per culpa de successives qualificacions negatives, els interessos sobre el deute grec van passar de 10.000 a 56.000 milions en un any

pèn dels interessos dels grans agents financers mundials per intervenir-hi. Posem un cas arquetípic: després que un país presenti els seus resultats anuals, aquests són valorats negativament per part de les instàncies internacionals, que aconsellen reformes estructurals (regular el sistema financer per afavorir els moviments de capital, privatitzar serveis, reforma laboral, ...). El país es pot negar a adoptar aquestes mesures perquè les considera contraproduents. En cas que trobin oportunitats de negoci, en pocs dies, alguna de les AQR emetrà una qualificació que rebaixa la nota del seu deute, que serà seguida per les altres agències. En conseqüència, el deute emès per l'Estat pujarà de tipus, fet que dificultarà el seu

El febrer de 2012, l'eurogrup va aprovar el segon pla de rescat de Grècia / THIERRY MONASSE

Un negoci de creixement exponencial

Les AQR van començar el seu camí avaluant empreses, però, arran de la seva homologació internacional, van passar a qualificar, també, estats i entitats. Els Acords de Basilea III obliguen els grans municipis a estar qualificats, fet que va obrir nous mercats a unes agències que també avaluaven universitats i corporacions locals.

Avaluacions poc fiables

L'omnipresència de les AQR no significa, però, que siguin fiables. Segons informes de l'any 2010 emesos pels EUA, les 3.600 analistes de les tres grans AQR van fer més de 2,7 milions de qualificacions aquell any. Això significa que cada analista en va fer, de mitjana, prop de 750. Tenint en compte que l'avaluació d'una empresa pot tenir 150 pàgines i la d'un estat, 300, ens podem fer una idea sobre la seva qualitat i fiabilitat.

Impunitat i opacitat

Les qualificacions incorporen un paràgraf final on es diu que l'AQR no es responsabilitza de l'ús o dels efectes que puguin causar les seves qualificacions, ni tan sols les no sol·licitades. Mitjançant trames jurídiques internacionals, la seva acció no pot ser perseguida. La impunitat va acompanyada de l'opacitat amb què funcionen. Els paradisos fiscals posen les operacions de les AQR fora del control de les agències tributàries, a banda d'oferir avantatges fiscals molts sucosos. Això explica que la majoria dels grans fons d'inversió hi tinguin la seu. A tot això, cal sumar-hi les *dark pools*, espais de compravenda especulativa de valors que es troben fora de qualsevol tipus de supervisió estatal o internacional, on moltes entitats d'arreu col·loquen la part especulativa dels seus balanços.

accés al crèdit i, alhora, generarà els primers grans beneficis a les prestadores del diner. S'obliga a entrar en una espiral que acaba forçant que les polítiques internes s'alineïn finalment amb les recomanacions inicials de les troiques, pensades també per afavorir la presència de les finances internacionals i els seus guanys. El cas de Grècia, durant el 2010 i el 2011, és paradigmàtic. Per culpa de les successives qualificacions negatives, els interessos sobre el seu deute van passar de 10.000 a 56.000 milions en un any.

Com una nova forma de colonialisme, els agents financers poden exigir reformes, privatitzacions i venda de patrimoni als estats mitjançant les qualificacions emeses. En el fràgil equilibri entre la necessitat que tenen aquests agents de no produir el col·lapse del sistema, però, alhora, extreure'n el màxim rendiment, les qualificacions són el mecanisme, homologat i concertat, pel qual les entitats in-

tervenen en el mercat, generant profecies autocomplertes.

A QUI PERTANYEN?

Respondre aquesta pregunta ens porta a endinsar-nos en una densa malla de relacions creuades i recíproques de copropietat. Les dues principals AQR comparteixen molts dels seus propietaris, els principals inversors financers internacionals, entre els quals trobem fons de capital risc, *hedgafunds*, i la gran banca. Un exemple clar el trobem en les empreses que integren l'índex de referència als EUA, l'SP500, elaborat per Standard&Poor's; les 500 empreses estan participades per les propietàries de l'AQR. Capital Group, propietari majoritari d'S&P i de Moody's, és un fons d'inversió que posseïx accions de les principals empreses i bancs dels EUA, com Goldman Sachs, Coca Cola, Microsoft, Philip Morris, Kraft, Lockheed Martin, PepsiCo, Citigroup o Yahoo, totes elles cotitzades en el mercat SP500. ◀

ESTIRANT DEL FIL

WERNER RÜGEMER // FILÒSOF I ASSAGISTA. AUTOR DE 'LES AGÈNCIES DE QUALIFICACIÓ. UNA INTRODUCCIÓ A L'ACTUAL PODER DEL CAPITAL' (VIRUS, 2013)

“Cal trencar amb economies fonamentades en el deute per treure poder a les agències”

Quin paper desenvolupen les AQR en les crisis?

Són part de Wall Street i només així podem explicar les qualificacions màximes d'entitats que van fer fallida el 2007, just una setmana abans del crack. Algunes d'aquestes entitats són les propietàries de les AQR. Després del 2007, han dirigit la seva atenció al mercat del deute públic -un mercat molt ampli i amb moltes més garanties que l'economia privada-, on estan intervenint de manera molt activa.

Com pot ser que es perpetuin?

La immensa majoria de la població no coneix noms com Wellington, Vanguard, BlackRock o Capital Group, els quatre *hedgefunds* que controlen -directament o indirectament- gran part de les operacions financeres mundials mitjançant fons d'inversió opacs i paradisos fiscals. Les claus de la seva pervivència són la seva invisibilitat, una pacífica competència i un silenci pactat entre totes les parts.

Per què no hi ha hagut cap judici contra elles?

Tenen un gran nombre de *lobbistes* als

/ PAU BARRENA

EUA, a la UE i als estats i molts dels governs hi tenen tractes de col·laboració continuada. Les fiscalies de l'Estat, que són les que podrien actuar, tenen ordres polítiques de no iniciar procediments o de no deixar-los avançar, tal com s'ha demostrat a Alemanya o a l'Estat espanyol. El fet que les AQR i els

seus propietaris tinguin les seus en algun dels 48 paradisos fiscals existents dificulta enormement la possibilitat de jutjar-les. També és molt complicat regular el seu paper perquè són propietat dels grans grups financers mundials, que extreuen gran part dels beneficis de l'especulació amb els bons de deute

públic i, a través de *lobbistes* que tenen sou, vetllen perquè no s'adoptin mesures que limitin el seu pes. Amb els Acords de Basilea III, en un principi, es volia limitar la funció de les AQR i, fins i tot, retirar les seves llicències, però finalment només es van apuntar unes recomanacions de perfil molt baix.

Quines alternatives existirien a les AQR actuals?

Més enllà de la possibilitat que es proposi l'existència d'una AQR pròpia de la UE, el que introduiria un canvi radical seria una modificació dels criteris de qualificació. Actualment, només avalua en la capacitat d'endeutament futur, però no pregunten sobre l'origen o el destí dels diners, el seu volum, les conseqüències que tindrà sobre els receptors del préstec o la seva activitat. La incorporació de criteris no estrictament financers i de caràcter social en les qualificacions seria el principi d'un canvi necessari en els mecanismes de circulació de capital. També caldria trencar amb unes economies públiques i privades totalment fonamentades en el deute i inaugurar un escenari de decreixement del deute. És l'única possibilitat de prendre'ls poder: eradicar de soca-rel la seva font d'ingressos i de poder. ◀

STANDARD&POOR'S

L'any 1966, la companyia McGraw Hill, propietària de la cadena nord-americana ABC, va comprar S&P. Entre les accionistes principals de McGraw Hill, hi ha Capital World, Black Rock, Vanguard, totes fons d'inversió de risc i altres entitats bancàries i asseguradores. El consell d'administració el formen representants de CocaCola, Eli Lilly, British Telecom, Lloyds Bank, Barclays o Merrill Lynch, entre altres. Configura l'índex SP500 de referència a Wall Street, on el 40% de les empreses són financeres, propietàries del 60% restant i, ahora, propietàries majoritàries de l'agència.

MOODY'S

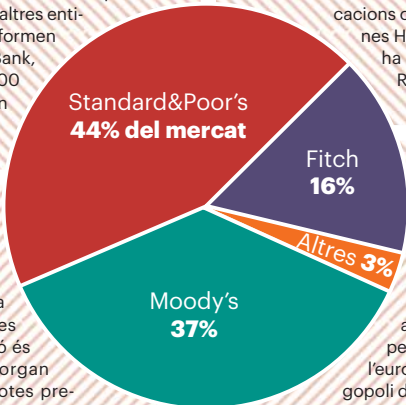
Propietat de Moody's Corporation, el seu consell d'administració té representants de Chase Manhattan Bank, Citigroup, American Express i Lehman Brothers o de l'auditora Ernst&Young i també de Black Rock i Verizon, algunes de les propietàries d'S&P. L'accionista majoritària de la corporació és Capital World, igual que S&P, i altres accionistes són Morgan Stanley, Vanguard, State Street, ING, Pfizer o Citigroup, totes presents, també, directament o indirectament, entre l'accionariat de la primera de les agències.

FITCH

Propietat única de Fitch Group (en mans del conglomerat financer francès Fimalac, amb seu a París) i el grup de comunicació Hearst (EUA), que controla publicacions com *Cosmopolitan*, *O* o *Marie Claire*, i soci de Disney a les cadenes History Channel o les esportives ESPN. Al consell de Fimalac, hi ha representants de la cadena de supermercats Casino, de Renault, d'Electricité de France, conegudes marques de roba i entitats financeres franceses.

ALTRES AGÈNCIES

Al món, hi ha 150 agències més. Una de les més destacades és la xinesa Dagong. Fundada el 1994 pel Banc Central de la Xina, va començar qualificant empreses i organismes públics, però ara també avalua empreses i estats amb els quals la Xina té relacions comercials. Pretén dinamitzar una associació d'AQR d'àmbit asiàtic. Pel que fa a la UE, els intents per crear-ne una de pròpia van ser desestimats per la majoria de l'eurocambra i, sobretot, pel BCE, tot i que va reconèixer que l'oligopoli de les AQR posava en risc la zona euro. Des de la Comissió Europea, finalment, es van redactar unes recomanacions, però es va prioritzar "preservar la independència dels continguts i els criteris de qualificació".

AIXÍ ESTÀ EL PATI

6-7

Confusió, arbitrarietat i noves desigualtats en l'aplicació de la nova normativa sanitària

8-9

El Grup de Defensa del Ter demana la revisió global del pla de purins d'Osona

LLIBERTATS // LA FISCALIA DEMANA CINQ MESOS I MIG DE PRESÓ PER DOS JOVES BANYOLINS PER FER PINTADES I BLOQUEJAR PANYS DE COL·LEGIS ELECTORALS

“Cal perdre la por de fer accions directes perquè són necessàries”

Pau Costa i Hagi Camara són dos joves banyolins involucrats als moviments socials i el Casal Independentista del Pla de l'Estany. El 18 d'abril, al judici que va tenir lloc a l'Audiència Provincial de Girona, van reconèixer haver fet pintades reivindicatives a prop de diversos col·legis electorals de Banyoles i Porqueres i haver travat alguns dels seus panys per reivindicar l'abstenció activa a les eleccions generals espanyoles del 20 de novembre del 2011. La fiscalia demana per a cadascun d'ells una pena de cinc mesos i mig de presó per temptativa de delicte electoral i una multa de 1.460 euros a pagar entre els dos.

Allosa Ajanovic Andelic
@Allosa_Ajanovic

Quina intenció teníeu quan vau decidir dur a terme l'acció?

HAGI: Volíem fer unes pintades i sabotejar els col·legis simbòlicament; ja sabíem que no podíem impedir l'obertura de col·legis i tampoc era el que buscàvem. Ens van detenir i, ara, hem decidit defensar-nos, però no dels fets, que donem per certs, sinó de les raons que ens van portar a fer-ho: volem deixar clar que estem cansats d'aguantar tanta manipulació i la falsa democràcia que ens volen vendre.

És això el que volíeu reivindicar amb les pintades i el bloqueig de panys?

PAU: Volia ser una reivindicació àmplia. Vam voler boicotejar el dia sagrat de la democràcia espanyola perquè no és la nostra democràcia i perquè, directament, no és democràcia. El sistema electoral ha esdevingut una eina de justificació per a les elits: la utilitzen per legitimar el seu poder fent-nos creure que escollim nosaltres. Per aconseguir-ho, munten un circ cada quatre anys i, després, no compleixen allò promès. A més, els partits estan finançats il·legítimament a través d'empreses i bancs i il·legalment, amb corrupció sistematitzada. Volíem fer una crítica al sistema democràtic burgès espanyol i al sistema en general. Un altre dels motius que ens va portar a fer això és la negociació del dret a vot a les persones que no tenen la nacionalitat espanyola.

Hagi no té la nacionalitat, oi?

H: No. D'això, se'n diu democràcia: un pot votar i presentar-se i l'altre no.

P: I això passa a les catalanes, a les espanyoles, a les europees i a totes les democràcies burgeses del món. Les elits creuen que els immigrants són només per explotar-los.

H: No tenim drets polítics, drets socials encara menys. T'utilitzen: només serveixen per fer créixer l'economia.

P: Els immigrants són considerats com una clau anglesa, són una eina a explotar que serveix per produir. No poden votar, no poden presentar-se a les eleccions. Ara, han de pagar impostos i els animaven a contractar hipoteques com qualsevol altre.

Per què vau decidir fer-ho, llavors?

P: Quan ho vam fer, a Grècia i a Itàlia, hi havia governs tècnics que aplicaven retallades que es poden qualificar de salvatges; allà, fins i tot es van saltar la pantomima de les eleccions. I just llavors, el PP prometia que no abaratiria l'acomodament i que no pujaria impostos. La dreta fent polítiques socials! Una situació còmica. Per aquí, no hi passem; no som tan tontos. I el que denunciàvem ha passat: van incomplir-ho ben ràpid. Que fiquin a la presó la gent que va prometre unes coses i en va fer unes altres! Els delictes que han fet els suposats demòcrates, triguen 20 anys a jutjar-los. No els tanquen en calabossos podrits com a nosaltres!

Us declareu culpables?

H: Ens declararem autors dels fets, però no culpables, perquè no creiem que el que vam fer hagi de ser considerat un delicte.

P: No defensem la nostra innocència dient que no vam fer-ho. Nosaltres no ens amaguem: desobeïm directament la democràcia espanyola, i si fa falta, ho tornarem a fer.

Què voleu canviar?

P: Nosaltres entenem que la legalitat i la legitimitat no són sinònims. La democràcia burgesa n'és el paradigma: és un sistema que s'ha convertit en una màfia de partit, que només serveix per impulsar polítiques duríssimes, però revestit d'una pàtina de legalitat que la justifica. I el pitjor és que ha arribat el punt que ja no sabem ni qui decideix aquestes polítiques!

H: El gran problema és aquest: el poble no sap qui el governa. Els que manen més són els grans capitalistes i aquests són els que imposen la llei. Els polítics obeeixen, ens fan complir a nosaltres i ens fan passar pel cercle. Imposen.

Què en penseu, del fet que us jutgin les institucions de l'Estat espanyol?

P: Considerem que ens jutja la mateixa institució que desobeïm, l'Estat capitalista, cosa que implica una contradicció. Una altra cosa és que, a més, aquesta institució sigui espanyola. En aquest sentit, tota la reivindicació té dos vessants que no es poden separar. No és només una qüestió nacional, sinó, sobretot, de sis-

/ LAURA SITJÀ VILAR

tema. Si un futur Estat català segueix sent com aquest, tornarem a desobeir.

H: Jo hagués fet el mateix a les eleccions autonòmiques, on tampoc puc participar. Ens diuen que vivim en un país democràtic, però, què puc fer per participar democràticament? Vaig arribar als vuit anys, en porto vuit més cotitzant i pagant impostos com tothom i no puc ni anar a votar? No em queda cap altra manera de participar en política que la desobediència!

Què passarà si ingresseu a la presó?

P: Entrar a la presó tampoc canviaria massa coses. Jo tinc la sensació de viure en una presó... més àmplia, més grossa. Però, en el sistema actual, els joves no tenim futur i això és com xocar cada dia amb una paret.

H: Sent immigrant, gairebé no pots ni sortir del país. Cal acreditar feina fixa, un salari...

P: El que vam fer potser no és legal, però és legítim i necessari. Per accions directes de desobediència i perdre la por de fer-les és bàsic per canviar alguna cosa. Ens han fet creure que no hi ha alternativa, que el capitalisme és com l'aire, que si s'acaba ens morim tots. Contra això volem lluitar. ◀

DRETS // LA INSTRUCCIÓ QUE LIMITA L'ACCÉS A LA SALUT DE LES PERSONES MIGRANTS SENSE PAPERS ES COMENÇA A APLICAR ABANS D'HORA

La nova normativa sanitària genera desigualtats i confusió

La manca d'informació i de criteris unitaris envolta la instrucció catalana 10/2012. Després d'una moratòria, l'1 de maig entra en vigor el text que prometia atenció sanitària a les persones excloses pel Reial decret estatal. D'una banda, la instrucció genera diferents categories d'exclusió i, de l'altra, hi ha centres que ja l'estan aplicant abans d'hora. Organitzacions i professionals de la salut s'han organitzat per oposar-se a la llei i denunciar els casos de vulneració del dret a la salut. Fins i tot hi ha una iniciativa que impulsa una guia pràctica per desobeir la instrucció.

Gemma García

@gemma_g_fabrega

"S i està empadronat fa menys de tres mesos, només té dret a l'atenció urgent". Aquesta és la informació obtinguda després de fer una consulta telefònica la setmana passada a cinc centres d'atenció primària (CAP) de Catalunya. La resposta evidència que la instrucció 10/2012 elaborada per CiU per fixar diversos nivells d'atenció sanitària en funció de la situació administrativa de les persones immigrants ja s'aplica, fins i tot abans d'entrar en vigor. Malgrat la quintuple confirmació telefònica, el 17 d'abril, el Departament de Salut assegurava a la DIRECTA que, fins a l'1 de maig, "tothom seria atès" i que "tots els centres d'atenció primària han rebut la informació corresponent".

L'aplicació de la nova normativa abans d'hora s'agreuja, a més, amb la divergència de criteris a l'hora de posar-la en pràctica. Pel mateix cas requierit, la DIRECTA ha obtingut tres respostes diferents. El CAP Rambla de Ferran (Lleida) especificava que una persona amb menys de tres mesos d'empadronament només ha de pagar si vol rebre atenció primària o especialitzada. Dos centres, el CAP Ripollès (Ripoll) i el CAP Jaume I

La instrucció elaborada per CiU ja s'està aplicant tot i que encara no ha entrat en vigor

(Tarragona), però, exigien l'abonament de l'atenció urgent. I el darrer, el CAP Numància (Barcelona), puntualitzava que "intentaria" evitar que la persona pagués en el moment de ser atesa via urgent si els condicionants socioeconòmics ho requerien.

La situació empitjora amb la desinformació i el complex entramat administra-

tiu que acompanya la norma, que les professionals de la salut no saben ben bé com aplicar, mentre SOS Racisme assegura que les usuàries desconeixen els seus nous drets retallats. El Departament de Salut no va començar a informar, via postal, de la necessitat de tramitar la nova targeta fins al mes de març i, ara, reconeix que encara queden enviaments pendents. Prop de 600.000 persones no eren beneficiàries de la sanitat; 200.000 són migrants sense papers, 89.000 de les quals són menors que sí que compten amb una cobertura completa. A més, no s'han pogut enviar 10.000 targetes noves

perquè no consta l'empadronament actual, atès que hi ha persones que han canviat de domicili i no ho han notificat al CatSalut.

MODULAR L'APARTEID SANITARI

La nova instrucció deriva del Reial decret llei 16/2012, aprovat fa un any i que exclou del servei públic totes les persones migrants en situació administrativa irregular. En resposta, el conseller de Sanitat Boi Ruiz va assegurar que la Generalitat garantiria l'accés a l'assistència sanitària de les persones excloses pel decret estatal. Però va matisar: "Donarem atenció

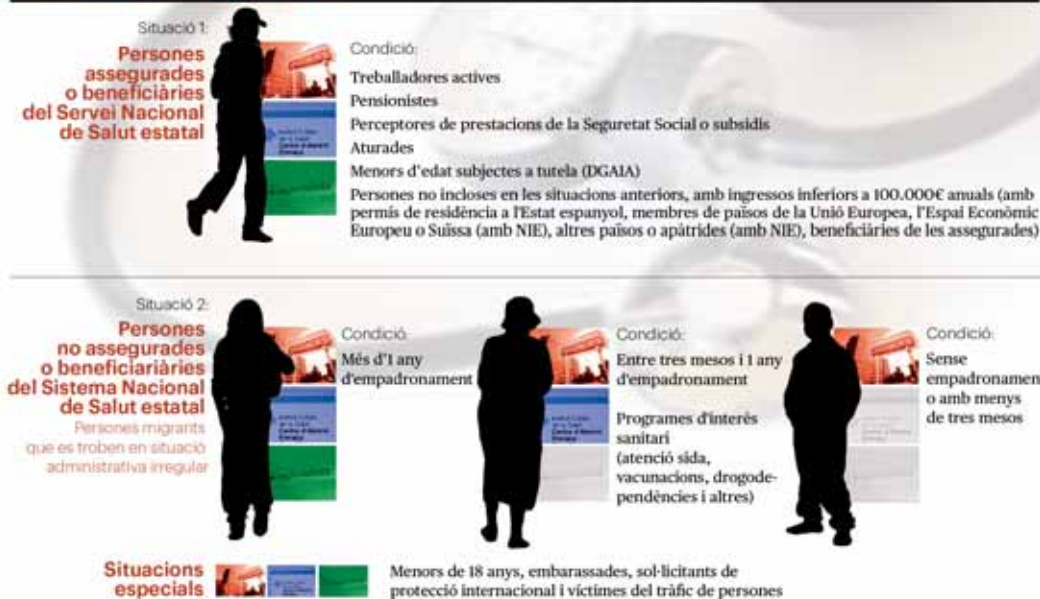
El síndic de gregues ha denunciat la disparitat de criteris a l'hora d'aplicar la instrucció / ROBERT BONET

primària i especialitzada amb els filtres conseqüents". I els filtres ja són aquí. No estar empadronada o portar menys de tres mesos només permet l'accés a l'atenció urgent i se't denega la targeta sanitària. La gent que porti entre tres i dotze mesos empadronada sí que tindrà dret a l'atenció primària, entrarà en el nivell 1. A partir de l'any, ja es té accés a l'especialista i s'igualen les condicions al de la resta de la població, el nivell 2. Abans del Reial decret estatal i la instrucció catalana -menys restrictiva-, l'empadronament obria l'accés a qualsevol nivell d'atenció sanitària automàticament.

El laberint de la Instrucció 10/2012

Cobertures possibles

Diverses organitzacions han denunciat casos de persones que no són ateses, tot i que la instrucció encara no ha entrat en vigor. En aquest context, la Plataforma d'Assistència Sanitària Universal de Catalunya, formada per organitzacions de professionals del món de la salut, entitats i moviments socials, pretén recollir, fer un seguiment i denunciar tots els casos de vulneració del dret a la salut. Per fer-ho, han endegat un observatori. La metgessa i membre de la plataforma Blanca Gispert lamenta el fet que encara hi hagi moltes vulneracions que no transcendeixen. No obstant això, han registrat casos de menors d'edat que no han estat ateses en primera instància, tant al CAP com a l'hospital, o d'embarassades que han abonat alguna prova. D'acord amb la normativa estatal i la mateixa Generalitat, ambdós col·lectius han de ser atesos. També es produeixen situacions com el de dues persones que s'han vist obligades a interrompre el tractament per malaltia crònica greu, arran de problemes administratius amb el padró.

Al barri del Raval de Barcelona, un noi amb simptomatologia de pancreatitis aguda va recórrer al col·lectiu Espacio Immigrant perquè li volien facturar la visita al Centre d'Urgències d'Atenció Primària (CUAP) de Drassanes. Finalment, la metgessa del col·lectiu, Estefania Quilez, el va acompanyar per exigir l'atenció urgent no condicionada a la signatura de la factura. Les organitzacions i professionals de la plataforma també han detectat que hi ha

centres que cobren l'atenció urgent. Des de CatSalut, el missatge no és clar. La instrucció parla de garantir l'atenció, però no específicament de gratuïtat i el Departament de Salut explica que "es fa tot el possible per tal que els ciutadans sense targeta sanitària paguin els serveis", però "no es nega mai l'assistència" i "s'atén sempre, en primer lloc". La Llei 21/2010, com l'article 3 del Reial decret, especifica que l'assistència a urgències i la continuïtat de l'atenció fins a l'alta mèdica s'ha de garantir "sense perjudici de aquestes persones o, si s'escau, els tercers obligats legalment o contractualment a assumir aquestes despeses s'hagin de fer càrrec del pagament del cost de l'assistència rebuda".

No estar empadronada o portar menys de tres mesos només permet l'accés a l'atenció urgent

Pagar una visita urgent, per Blanca Gispert, pot generar problemes de desigualtat i dificultar l'accessibilitat al sistema sanitari. Ahorra, els efectes poden anar més enllà. Si una persona que ha estat atesa no abona la factura, queda en deute amb la Seguretat Social. Paloma Lavandeira, de l'Associació gironina GRAMC (Grups d'actuació i recerca amb minories culturals), tem que el deute repercuteixi negativament si la persona vol regularitzar la seva situació o renovar la targeta.

PADRÓ, OPORTUNITAT O BARRERA?

"Han posat una excepció a la universalitat que és l'empadronament". L'experiència acumulada permet que Montse Pineda, de l'ONG Comitè Primer de Desembre, s'expressi de manera tan contundent. L'organització plataforma unitària d'ONG-Sida de Catalunya treballa amb col·lectius que afronten greus dificultats per aconseguir figurar al padró. Persones que viuen en pisos pastera, sense sostre o dones víctimes de tràfic.

Organitzacions com el Comitè Primer de Desembre o SOS Racisme continuen registrant incidències en el tràmit d'empadronament i el síndic de gregues també ha denunciat disparitat a l'hora d'aplicar els criteris. La DIRECTA ha comprovat telefònicament que els ajuntaments de la Jonquera, Vic i Lloret, per exemple, demanen la cèdula d'habitabilitat, que estableix el llindar màxim d'ocupació, tot i que la Generalitat no contempla aquest requisit.

Els darrers anys, s'ha disparat el nombre de persones migrants que perden la feina. L'associació GRAMC adverteix que, consegüentment, augmenten les persones en risc de perdre el permís de residència i, per tant, la targeta sanitària. Ahorra, hi ha tràmits d'estrangeria, com el reagrupament familiar, que requereixen cobertura sanitària. Lavandeira alerta que la instrucció té repercussions més enllà del dret a la salut. Quan falten pos dies perquè entri en vigor, encara hi ha aspectes molt confusos que generen inseguretat jurídica. ◀

Guia de desobediència

Prop del CAP Besòs, a Sant Adrià de Besòs, hi ha una nau que allotja 200 persones. Probablement, cap d'elles no està empadronada. Si se seguís fil per randa la llei, cap d'elles no tindria accés a l'atenció primària. Però Manel Anoro és metge desobedient. Amb altres companys, ha elaborat una guia que troba esquerdes al sistema sanitari per burlar la llei i fer possible l'atenció universal. Per a Anoro, tenir un metge o una metgessa de capçalera és indispensable. Permet fer un seguiment i accedir a algunes proves complementàries i especialistes. Per assignar-lo, cal seguir els passos següents:

1- Assigna un Número d'Història Clínica (NHC) a la pacient

Només amb el nom, la data de naixement i un domicili, el personal administratiu pot assignar un NHC. Això permetrà inserir-lo a les agendes de les professionals, demanar algunes proves complementàries i prescriure receptes amb cobertura parcial de farmàcia. Assignar un NHC és una activitat d'ús intern del centre sense cap repercussió legal.

2- Assigna't, manualment, la pacient al teu capó

Quan la pacient ha arribat a la teva consulta, dona-li una targeta provisional amb el nom, la data de naixement, el domicili i el NHC. Al revers, s'hi escriu, a mà, el nom de la professional o s'hi estampa el segell. Aquest és el veritable pas de desobediència perquè és la mateixa professional qui transgredeix la normativa per garantir l'assistència a una persona que no hi té dret.

3- Deixa constància escrita a la Història Clínica (avis administratiu) de les professionals a les quals s'ha assignat aquella pacient

Això permetrà que el personal administratiu pugui inserir-la a les teves llistes de treball diari si la pacient no porta la targeta provisional o demana visita per telèfon.

4- Lliura la targeta provisional a la pacient

La pacient la podrà usar amb normalitat fins a la tramitació definitiva de la Targeta d'Identificació Sanitària 1 (TIS1).

TERRITORI // EL GRUP DE DEFENSA DEL TER PROPOSA REDUIR LA CABANA PORCINA I LA REVISIÓ GLOBAL DEL PLA DE PURINS DE LA COMARCA

El fracàs de les plantes de tractament de purins a Osona

Ferran Domènech

@ferranmanlleu

Osona és la comarca dels embotits per excel·lència: la llonganissa, el fuet, la botifarra i altres productes són el resultat d'una indústria basada en el porcí. En total, a Osona, hi ha prop d'un milió de porcs (25.000 dels quals passen per l'escorxadador cada dia), que generen una gran quantitat de residus. Des de fa uns anys, el tractament d'aquests residus s'ha convertit en un problema cabdal, ja que les males pràctiques d'abocament de purins als camps com a adob han suposat la contaminació de les aigües subterrànies. Tenint en compte els purins i els fems generats (un milió de tones l'any) i la superfície agrària, a Osona, hi ha un excedent de nitrogen de 4.000 tones anuals. Aquesta xifra ha crescut gradualment arran de l'increment del nombre de porcs, que s'ha quadruplicat durant els darrers trenta anys.

El Grup en Defensa del Ter denuncia que les plantes en funcionament no compleixen la normativa europea

Per calmar la intranquil·litat de la població i del sector ramader, la Generalitat va presentar les plantes de tractament de purins com la solució al problema dels residus generats per la indústria d'engreix porcí. El Grup de Defensa del Ter (GDT) denuncia, però, que les plantes en funcionament no compleixen la normativa europea, que exigeix que s'adoptin les mesures necessàries per garantir que els residus es valoritzin o s'eliminin sense posar en perill la salut de les persones i sense utilitzar procediments ni mètodes que puguin perjudicar el medi ambient. El dia a dia de les plantes ononenques, asseguren, ha estat de sorolls, olors intenses i contaminació atmosfèrica (amb gèrmens patògens) i l'únic que han aconseguit fins ara és transpassar la contaminació de l'aigua a l'atmosfera.

La preocupació per les plantes torna a estar a la palestra mediàtica després que el Consell Comarcal d'Osona mostrés dubtes sobre el futur de les plantes de purins de les Masies de Voltregà i l'Esquirol, que van costar 24 milions d'euros a l'erari públic. L'any 2000, el GDT va

denunciar el sistema de funcionament de les plantes davant la Comunitat Europea. Segons el grup ecologista, l'empresa que gestiona les plantes, Guascor, cobraria primes de les elèctriques a qui ven l'energia que es produeix de la crema dels purins. Aquestes primes -la diferència entre el preu real de l'energia i el preu que acaba pagant l'elèctrica-, les estaria pagant la consumidora final a través del rebut de la llum. Una lògica perversa, diuen, que esquivava el principi essencial del Tractat de Roma, segons el qual "qui contamina, paga".

GUASCOR AMENAÇA DE MARXAR

Els dubtes expressats pel consell comarcal tenen el seu origen en el pronunciament recent de Guascor, que ha comunicat que, en cas que es deixessin de pagar les primes, hauria de tancar les dues plantes perquè no serien rendibles. Aquestes plantes tracten els purins de desenes de granges, que van obtenir la llicència perquè disposaven d'un lloc

proper on tractar els purins. En cas que Guascor decidís tancar les plantes, les granges tindrien un greu problema amb els residus que generen. Fa dos anys, la planta de Sant Martí Sescorts va estar apunt de tancar i, finalment, una resolució judicial va obligar el consell comarcal a buscar solucions alternatives.

Tenint en compte els purins i els fems generats (un milió de tones l'any) i la superfície agrària, a Osona, hi ha un excedent de nitrogen de 4.000 tones anuals

El Grup de Defensa del Ter ja va transmetre la seva preocupació a Jordi Pujol l'any 1999 durant els actes d'inauguració de la planta, quan el president del GDT Toni Ballús li va regalar un test amb una

La planta de purins de Les Masies de Voltregà / ADRIÀ COSTA-OSONA.COM

flor dient: "Li fem entrega d'aquesta planta, que sí que és sostenible, a diferència de la que s'inaugura avui aquí".

Davant la problemàtica, el GDT demana la revisió global del pla de purins de la comarca i assegura que "l'única solució real és la reducció de la cabana porcina a Catalunya". Una reducció "selectiva amb

En cas que Guascor decidís tancar les plantes, les granges tindrien un greu problema

els grans industrials del porc, que, en definitiva, són el moll de l'os del problema". En darrera instància, el GDT persegueix la superació dels desequilibris als quals s'ha arribat, que no només generen un problema d'excedents de purins, sinó un seguit de problemàtiques lligades a la salut de les persones, a l'equilibri del territori i al respecte als animals. ◀

Menorca: font de biomassa per a Itàlia

El 40% de les fonts del Ripollès, Osona i el Lluçanès no són potables pels nitrats que contenen

El Grup de Defensa del Ter (GDT) va fer públic, com cada any, el resultat de les analítiques de l'aigua de les fonts d'Osona, el Lluçanès i el Ripollès. Enguany, s'han analitzat 160 fonts, gràcies a la xarxa de persones que col·laboren amb l'entitat, que van recollir les mostres a finals del mes de gener. Del total de fonts, 64 (el 40%) presenten un contingut en nitrats superior als 50 mg/l, el límit màxim a partir del qual es considera que l'aigua no és potable. Els tres casos més preocupants són la font de Gallisans de Santa Cecília de Voltregà (407 mg/l), la font Salada de Gurb (345,5 mg/l) i la font de Cassanell de Taradell (330 mg/l). En general, s'observa un descens del contingut de nitrats a les fonts analitzades, que el GDT atribueix a la sequera de l'hivern. Si no plou, els purins abocats queden retinguts als camps fins que la pluja els arrossega als aqüífers. "Tot i la certa millora d'enguany, res no ens fa pensar que la situació estigui millorant pel que fa a la tendència i, després de tants anys d'haver reconegut aquest problema, les mesures de control real i efectiu en l'aplicació i la gestió dels purins brillen per la seva absència", conclou el grup ecologista. ÓSCAR ROMERO.

Els perills dels purins

La ramaderia porcina és una pràctica intensiva i concentrada en algunes comarques com el Segrià, Osona, la Noguera, el Bages, el Pla d'Urgell o l'Urgell. Les granges de porcs produeixen grans quantitats de purins -residus líquids i semilíquids que es formen en netejar les defecacions de les corts amb aigua a pressió- que s'aboquen als camps per fertilitzar la terra o, simplement, perquè no hi ha cap altre sistema per tractar-los adequadament. Els purins acaben contaminant les aigües superficials i els aqüífers amb nitrats i poden arribar a ser ingerits per les persones, cosa que posa en risc la seva salut. Els bacteris del tub digestiu redueixen una part dels nitrats en altres substàncies, els nitrats, que alteren l'hemoglobina de la sang i impedeixen que pugui transportar l'oxigen que necessita l'organisme. El resultat és una malaltia anomenada metahemoglobinèmia o malaltia blava, que sobretot afecta els nadons i la gent gran. Per altra banda, els nitrats, quan formen àcid nitrós a l'organisme, es poden combinar amb altres substàncies de l'estómac i formar nitrosamines, que poden afavorir l'aparició d'un càncer gàstric. ÓSCAR ROMERO.

Entitats ecologistes han denunciat la tala d'arbres en zones de fort pendent i amb espècies vegetals protegides que queden fora del pla aprovat pel Govern Balear / GOB MENORCA

Xavi Bosch Llufrú
@xaviBLL

els boscos de Menorca serveixen per generar electricitat mitjançant la biomassa que se n'extreu, però, de moment, només l'aprofita Itàlia. L'octubre de 2012, amb el suport del Govern Balear, es va engegar un projecte d'extracció de biomassa dels boscos de Menorca i el mateix govern es va assignar la tasca de supervisar el projecte a través de l'Institut Balear de la Natura (IBANAT), organisme que depèn de la Conselleria

d'Agricultura, Medi Ambient i Territori del govern.

A finals de 2012, l'empresa granadina Trafisa va ser subcontractada pel grup Andalusi Corporation per engegar el projecte d'extracció a la zona de Sa Roca (Es Mercadal) i, posteriorment, comercialitzar la biomassa a Itàlia. Tanmateix, l'ONG ecologista GOB Menorca va intervenir davant l'IBANAT i va aconseguir aturar determinades males pràctiques a Sa Roca, on es van talar zones de fort pendent i amb espècies vegetals protegides que quedaven fora del pla aprovat pel Govern Balear i tècnicament supervisat per l'IBANAT. Llavors, les

relacions entre Trafisa i Andalusi Corporation es van complicar fins que es van tancar i van començar a explotar la biomassa dels boscos de Menorca per separat.

Ara, GOB Menorca assegura que, a les noves zones d'extracció -com Alcoix, Son Ládico o Coves Noves-, les empreses "estan fent exactament el mateix". Miquel Camps, responsable de política territorial del l'organització ecologista, denuncia que "s'estan deixant molts arbres esbrellats pel pas de les màquines i no es vigila que es compleixin les condicions", tasca que hauria de desenvolupar el govern mitjançant l'Institut Balear de la Natura. Camps sosté que "poder utilitzar la biomassa és interessant, però depèn de com es faci; estem veient que les empreses subcontractades actuen només amb criteris econòmics, sense observar les normes de conservació". Segons el responsable de l'IBANAT a l'illa, Jorge Casado, els projectes d'extracció de biomassa compten amb "els plans redactats i aprovats". Així i tot, els treballs que es duen a terme a la zona de Coves Noves han suscitat els dubtes de part del veïnat, que veu com es repeteixen les males pràctiques que es van dur a terme a Sa Roca.

LA BIOMASSA FUIG DE L'ILLA

A tot això, cal afegir-hi el fet que la biomassa extreta dels boscos de Menorca no beneficia l'illa, sinó que s'envia al port de Crotona, al sud d'Itàlia, on es converteix en combustible per generar electricitat. Trafisa, que vol continuar treballant en diferents finques de Menorca, ha presentat cinc projectes nous a la conselleria i ja ha contactat amb clients de Polònia, Anglaterra, Itàlia i Alemanya per continuar comercialitzant la biomassa fora de l'illa. A part, el grup Andalusi Corporation té previst comercialitzar la biomassa que extraurà de les prop de 4.000 hectàrees repartides en nou finques de Menorca a Suècia. Aquesta massa forestal es pot utilitzar per obtenir energia mitjançant unes calderes de bio-

"Les empreses actuen només amb criteris econòmics"

massa o fabricar palets per a la calefacció. Cristòfol Mascaró, coordinador del GOB, ha explicat a la DIRECTA que la biomassa que s'extreu dels boscos de l'illa "es podria consumir a Menorca, de manera que es deixaria d'emetre la gran quantitat de CO2 que implica transportar-la fins a països com Suècia o Itàlia". Segons ell, a l'illa, "les empreses menorquines que fan servir aigua calenta constantment, com les del sector lacti o les bugaderies relacionades amb el sector turístic, podrien utilitzar la biomassa". ◀

OPINIÓ LLIURE

Raons per colpejar juntes

Jaume Asens i Gerardo Pisarello

Juristes i autors del llibre 'No hi ha dret (s): la lluita contra la il·legalitat del poder'

@Jaumeasens

Portem gairebé cinc anys convivint amb un capitalisme desenfrenat que no accepta límits. Que avança sense pudor i que aspira a mercantilitzar-ho tot. L'habitatge, la sanitat, l'educació, l'espai públic, les relacions afectives. Que per avançar, necessita rebentar l'autonomia individual i col·lectiva. Aïllar a les persones i reduir-les a la servitud, a la impotència. El consumisme dirigit, l'alienació programada, són això: figures de la impotència. L'altra és la por. A ser desnonat, a perdre una feina, a no poder pagar els deutes, a ser multat en el metre, a ser expulsat per no tenir papers, a ser detingut en una manifestació o en una okupació. L'individualisme, la por, la servitud voluntària i involuntària, són formes d'impotència que es donen la mà. Totes estan a la base de la deudocràcia.

L'individualisme, la por, la servitud voluntària i involuntària, són formes d'impotència que es donen la mà

Aquesta història, per descomptat, no és nova. La deuteocràcia és filla del neoliberalisme. I aquest de l'afany capitalista de deixar anar amarres. De lliurar-se dels lligams que li van imposar les lluites i resistències populars. Després de l'enfonsament del socialisme irreal, la bèstia no vol morrió. No tolera els límits jurídics, no tolera els drets, no tolera les lleis. A menys, clar, que siguin les seves pròpies lleis. Les que beneficien als bancs, a les grans evasores fiscals, a la fosca trama de la cleptocràcia. Aquestes lleis, sí. Les que carreguen contra els dèbils, i callen davant els forts, les que asseguren la "culpabilitat de les sardines" i la "impunitat dels taurons", com deia la gran Rosa Luxemburg. Allò altre, els drets humans, és un empenyament. Un lligam inacceptable. És igual que es tracti dels drets socials i ambientals que dels drets civils i polítics. La bèstia no vol morrió, ni crítiques, ni protestes que se li vagin de les mans. Solament consumidors dòcils i atemorits. Per això, aprova sense gairebé immutar-se normes indecenes que asseguren privilegis als bancs i deixen a milers de persones sense feina, sense casa i sense futur. Però borda indignada contra un piquet sindical, contra els adhesius d'un *escrache*, o qualsevol que surti al carrer a defensar els seus drets.

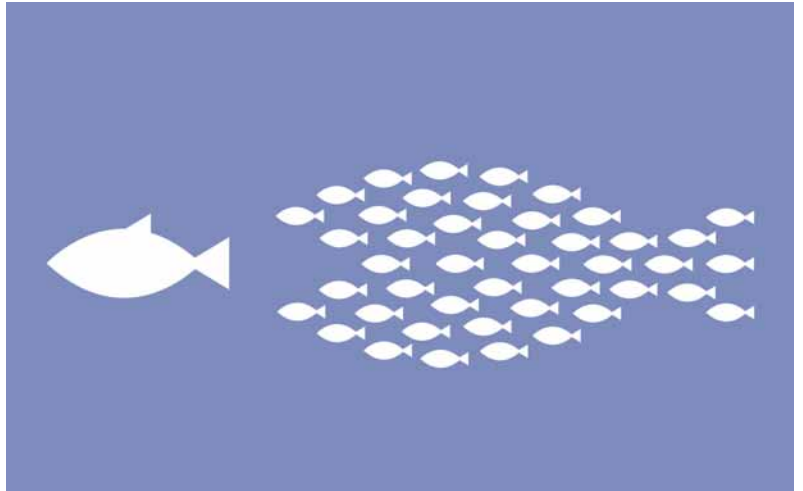
Per això, escanya l'Estat social, mentre liquida els béns comuns, munta l'Estat penal, l'excepcionalitat punitiva, la vigilància contínua.

La ciutat vigilada, la ciutat de la por, que està en el nucli de la barbàrie neoliberal. Pràctiques de disciplina que traspassen els murs de la presó i s'estenen en la metròpolis punitiva. Escàners en els aeroports, empremtes digitals, registre de dades a la xarxa, càmeres de vigilància, seguretat privada i policia a tots els llocs. "La policia arreu, la justícia enlloc" com deia Victor Hugo fa un segle. Una espècie de guerra de baixa intensitat que no es lliura en les trinxeres sinó en els supermercats, als parcs, en el metro, en el sofà de les nostres cases. Una guerra que aixeca murs, fronteres i que converteix la ciutat en un gran panòptic en el qual tots som reclusos i guàrdies. Atents vigilants del veí, convertit en una amenaça. I al costat d'aquesta repressió vetllada, acceptada de manera gairebé voluntària, l'altra. La repressió pura i dura contra els exclosos i contra els dissidents. Treballadores sexuals, grafiters, captaires, emigrants sense papers, joves sense futur, vaguistes, activistes socials. Tots en el punt de mira de les ordenances del civisme, convertida en una autèntica Patriot Act urbana, en la nova constitució de la ciutat. Tots en el punt de mira d'uns codis penals que s'endureixen a mesura que augmenten la desigualtat i la resistència.

La criminalització de la protesta, de la dissidència, tampoc és nova. Però s'accelera quan creix la resistència. Es va veure amb la irrupció del 15-M, amb les vagues generals, amb el setge simbòlic al Parlament, amb el 25-S. Primer, el paternalisme condescendent, la pastanaga. Després, el pal, el rostre feréstec del poder. A mesura que les polítiques d'austeritat s'han anat intensificant, el PP i CiU han

La violència punitiva de l'Estat sempre ha trobat els seus enemics; i quan no, els ha inventat

rivalitzat en iniciatives repressives. Avui, major contundència policial i judicial. Demà, restriccions al dret de reunió, prohibició d'ocultar el rostre en les manifestacions i designació de fiscals especialitzats en "guerrilla urbana". Més tard, obertura de webs perquè els "ciutadans" puguin delatar als "antisistema", ampliació de

conductes constitutives d'atemptat contra l'autoritat, assimilació de les protestes a conductes terroristes o prototerroristes, el monitoratge policial de les xarxes socials.

És el dret penal de l'enemic. El que no té empatx a anar "més enllà de la llei", com deia l'exconseller Puig. O a recórrer a la "enginyeria jurídica" si cal treure's del damunt alguna garantia incòmoda, com diu el ministre Fernández Díaz. És el dret penal de l'enemic, que criminalitza a qualsevol que gosi alçar la veu. Que expulsa de les places als indignats, que tracta com a "rates" als vaguistes, com a "nazis" als desnonats o com a "filoterrorista" a la seva portaveu, Ada Colau. I que no es concep sense el dret penal dels amics. Aquest que es posa al servei del poder i que mira cap a un altre costat quan hi ha frau fiscal, que indulta als grans banquers i que promou o absol la violència policial. En realitat, la violència punitiva de l'Estat sempre ha trobat els seus enemics. I quan no, els ha inventat. La inquisició va perseguir a les camperoles desposseïdes de les seves terres acusant-les de bruixes. Les classes propietàries van perseguir als obrers acusant-los de degenerats, de hienes, de xusma, de ganduls. Vist amb dimensió històrica, qualificatius com *perroflautas* o terroristes són variants, sovint, d'un odi llunyat. El que porta implícita la demofòbia, l'odi clàssic (i fins i tot racista) dels poderosos als qui poden posar en perill els seus privilegis.

Portem anys, dècades, convivint amb un capitalisme sense complexos que pretén reduir-ho tot a simple mercaderia, a benefici immediat. El seu avanç ha donat lloc a múltiples formes de barbàrie. Augment de la pobresa, depressions, suïcidis, centres d'internament, brots d'ex-

trema drete. Però també està generant, en el seu afany totalitzador, inèdits espais de solidaritat, de resistència. Un dia és la PAH i aquells que posen el cos per parar desallotjaments, un altre les mobilitzacions contra la privatització de l'aigua, un altre les vagues generals, un altre les desenes d'iniciatives cooperatives, anticapitalistes, que sorgeixen aquí i allà. Després del diluvi neoliberal, aquestes iniciatives poden semblar modestes. Però estan aconseguint el que semblava impossible. Que la violència exercida contra milers de famílies sigui una impugnació eficaç, socialment compartida, de la criminal aliança entre política i diners que l'ha fet factible. Que la classe política que ha gestionat la deuteocràcia, la cleptocràcia, estigui més deslegitimada que mai. Que el règim bipartidista i monàrquic heretat del franquisme i avui rendit a la troica comenci a aparèixer com un llast insuportable.

L'avanç del capitalisme està generant, en el seu afany totalitzador, inèdits espais de solidaritat i resistència

Aquesta deslegitimació, certament, pot traduir-se en resignació, en abandó. Però pot alimentar, ja ho està fent, reaccions d'indignació que mutin en lluites per la dignitat, per la constitució d'alguna cosa nova. Que això passi no depèn de cap llei divina. Depèn de nosaltres. Perquè com deia Schiller "el que no ha succeït mai, no ha envellit mai". Segueix allà per qui tingui la passió, la capacitat per rescatar de l'oblit les lluites i els somnis dels qui ens van precedir. I per alimentar, amb aquesta memòria, les nostres pròpies raons per estar i colpejar juntes. Contra la por, i per la llibertat. ◀

PERSPECTIVA

El deute, descrèdit de la democràcia

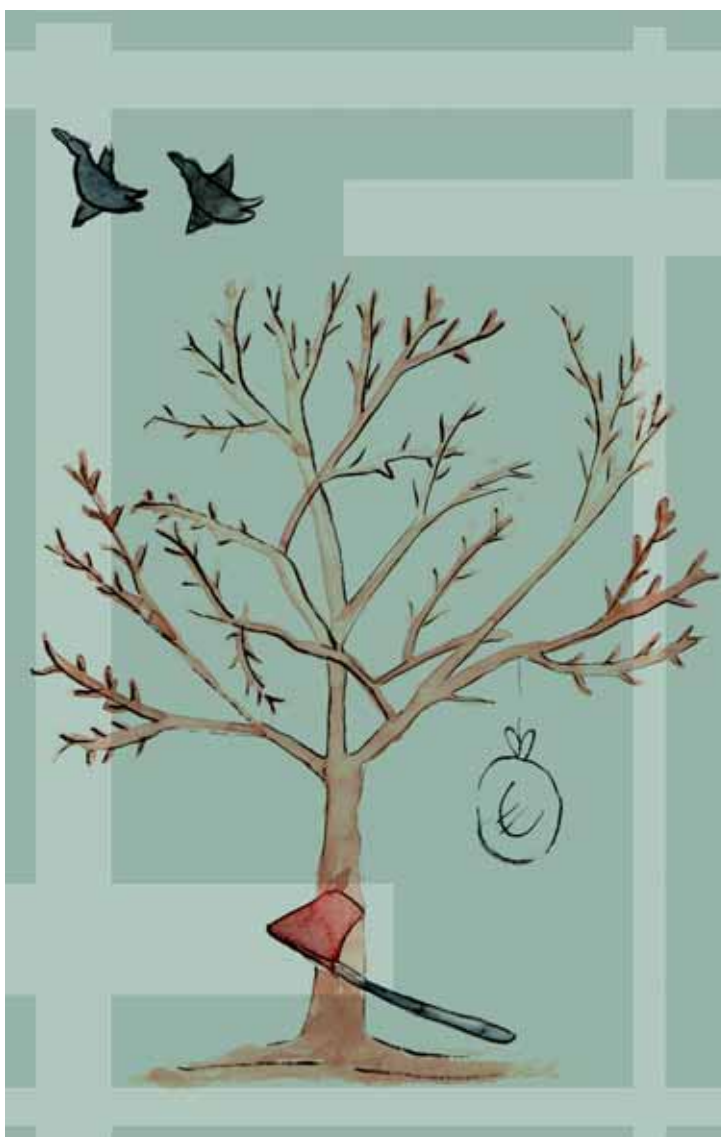
David Bravo
Arquitecte
@Bravidavo

S'estén la sospita que els nostres governants s'endeuten per sobre les nostres possibilitats i contra els nostres interessos. Il·legítim, odiós, execrable, són expressions vehements que assenyalen el deute públic, però no és fàcil dir a partir de quin punt són d'aplicació. Potser l'escenari en què la il·legitimitat del deute és més indiscutible sigui la dictadura. Tot demòcrata ha d'estar d'acord en què l'endeutament d'un tirà no representa la voluntat popular. Però els deutes contrets per estats formalment democràtics són més difícils de qüestionar si s'accepta que els seus representats, per molt ineptes o corruptes que siguin, surten de les urnes. De debò? Potser el descrèdit de la nostra democràcia provingui de la immediatesa d'aquesta acceptació.

Una democràcia real ha de vetllar per la igualtat d'oportunitats exercint una funció redistributiva que combati l'abús de poder. En termes econòmics, el combat es lliura en dos fronts que es corresponen amb els ingressos i les despeses que entren i surten de la caixa comuna. Al front dels ingressos, l'estat democràtic s'ha de sufragar amb una fiscalitat progressiva on l'esforç tributari dels contribuents sigui proporcional al seu poder adquisitiu. Pel que fa al front de la despesa, cal prioritzar els més desafavorits perquè tothom, amb independència de la seva renda, satisfaci necessitats tan bàsiques com la sanitat o l'educació. Es tracta que els serveis públics constitueixin el salari indirecte que complementa la precarietat dels més desvalguts.

Veiem com la cultura del deute expulsa famílies de les seves llars

Qui més té, més paga; qui menys té, més rep. Aquest ha de ser el principi de tota economia que es vulgui democràtica. Es pot discutir, en funció de la ideologia de cadascú, quant s'ha d'arribar a pagar i quant es pot esperar rebre. El que ja no és negociable és que la raó de ser de la democràcia rau en fer decreixer desigualtats i no en provocar-les. I des d'aquí no costa gaire arribar a la conclusió que el deute públic és un mecanisme antide-mocràtic.

Malgrat tot, cada dia veiem com la cultura del deute expulsa famílies de les seves llars, com ens imposa tecnòcrates que no han passat per les nostres urnes, com s'infiltra a la carta magna per retallar en sanitat o en educació.

Per mitjà del deute, el capitalisme tardà amenaça la pervivència de la democràcia. Això passa perquè hi ha capitalistes que no estan disposats a donar per bona aquesta rotunditat

democràtica. Per a ells hi ha una darrera consideració. Per definició, una empresa és una aventura. Els seus accionistes bé saben que, si l'aposta no rutlla, no només no en trauran cap rèdit, sinó que perdran el que hi han invertit. Doncs bé, quan apostin per comprar deute públic, mentre els seus deutors s'empobreixin, ni la democràcia ni el capitalisme han de pagar-los els que no se'ls deu. ◀

/ ARIADNA BORRÁS

CANVI DE RUMB

Eines del demà

Aleix Cardona
Som Països Catalans
@aleixcj

Diuem que una mentida repetida insistentment acaba percebent-se com a una veritat, i com a una veritat indubtable. I aquest és un fet que podem aplicar als Països Catalans. La reiteració de la seva negació i de la seva ocultació han convertit la nació catalana en inexistència, invisible i, fins i tot, en una mena de tabú, pecat del qual cal fugir per la seva perversió o per la seva "mala" influència. Des de la Guerra dels Segadors, al segle XVII, amb l'esquarterament de la part més septentrional del país, l'actual Catalunya Nord, fins a l'actual amnèsia induïda com a part dels Països Catalans en la política a Catalunya, passant per la Guerra de Successió o el Pacte de la Transició espanyola entre el franquisme i els nous demòcrates espanyols i regionalistes perifèrics, el nostre poble ha viscut la pràctica més dura per negar-ne la realitat, la viabilitat i el futur. Ha viscut una clara ofensiva política, mediàtica i institucional que n'ha fet fràgil la realitat, aprofundint en els elements de disgregació, buscant l'enfrontament social i la divisió nacional. Una pràctica que ha aconseguit que, fins i tot des de sectors compromesos amb la lluita per la plena sobirania política se situï el conjunt del país en el nivell de la nosa, de l'obstacle, havent interioritzat el discurs i la voluntat del poder dels estats espanyol i francès, òbviament interessats a evitar qualsevol possibilitat de trencament. Amb tot, el país, a l'ombra d'aquesta realitat, ha anat estructurant una xarxa extensa, formada en la voluntat de persones, col·lectius, casals, ateneus, associacions, mitjans, moviments i organitzacions, que arreu del país construeixen el futur des d'un present de constància i compromís. Avui, els Països Catalans gaudeixen d'una vitalitat difícil d'entendre després de tants anys de persecució, de menysteniment i d'amagar-los sota eufemismes, catifes polítiques o renúncies socials i institucionals. I en aquest context neix Som Països Catalans, un organisme de construcció nacional que promou l'articulació de les associacions, col·lectius, plataformes, organitzacions polítiques i sindicals, institucions i àmbits econòmics, reconstruint així el país de Salses a Guardamar i de Fraga a Maó; que promou la construcció d'un poble des de la seva realitat diversa i viva, perquè exerceixi el seu dret a l'autodeterminació, i així faci dels Països Catalans una veritable democràcia del segle XXI. Si creiem en els Països Catalans, cal que els comencem a imaginar com una realitat política, econòmica, social i cultural, amb una fesomia reconeixible. Cal descolonitzar la nostra ment, els nostres hàbits, superar els marcs administratius dels estats espanyol i francès i posar en marxa els Països Catalans. ◀

CARTES

Envieu les vostres cartes a: cartes@setmanaridirecta.info per correu postal a: **Riego 37, bxos esquerra. 08014 Barcelona.** L'extensió màxima de les cartes és de 1.000 caràcters (amb espais) i han de portar signatura, localitat i contacte.

És època de retallades

Bego Tadeo
Barcelona

L'escola bressol del meu fill no es va construir pel curs que li va ser adjudicada la plaça. L'escola en barracons d'educació infantil i primària (L'Univers, del barri de Gràcia) de la meua filla no va entrar tampoc en els pressupostos per aquest any.

De cop i volta tot s'atura, el pare (avi, marit, germà) es posa greument malalt. Comença una processó de l'hospital a casa. Diferents especialistes, tractaments, ingressos... Tot molt difícil de suportar i un trencaclosques per coordinar. Tasca impossible pel pacient i complicadíssim pels familiars. Fins que, en un moment determinat, apareix el PADES (Programa d'Atenció Domiciliària i Equips de Suport). No n'havíem sentit a parlar mai i ha estat com un regal dins d'aquesta agonia que ens ofega. No es pot explicar amb paraules l'ajuda que hem rebut a nivell professional i humà d'aquest equip de persones.

Si us plau, a qui pertoqui: no retallin mai el PADES. ◀

Independència i estat social

Raül Sánchez García
Barcelona

Aprofitant el moment històric que vivim a Catalunya, és tota una oportunitat per replantejar-nos quin model de país volem.

Molts temes estan sobre la taula, finançament, administració pròpia, doble nacionalitat, fiscalitat, integració a la UE, divisió del deute públic... Però n'hi ha un del que se'n parla poc, l'estat del benestar, tan malmès. Segons el govern actual i el de la legislatura passada, es van aplicar les "retallades" emparades en la manca de pressupost, degut al dèficit que pateix Catalunya i les restriccions des del govern de l'Estat espanyol.

Suposant que aquesta sigui la causa, amb un estat propi podríem dels recursos necessaris per aplicar polítiques socials. L'estat del benestar s'assoleix garantint els drets econòmics, socials, culturals i ambientals. Quins són els mecanismes i recursos que es posaran a l'abast per a garantir-los? I és que no serà suficient amb una declaració d'intencions, caldrà una estructura administrativa, un marc legal prou precís i un sistema jurídic que vetlli per l'aplicació d'aquestes mesures. En la construcció del nou estat s'hauran de resoldre temes com l'accés a un habitatge digne, una sanitat universal de debò, l'educació pública i de qualitat però també la protecció del medi ambient, que permeti gaudir d'un entorn sà. ◀

PENSEM

El meu cercle de guix

Alba Gómez Gabriel
@Alba_gig

Tinc pressa i surto de casa embaldada. No puc fer tard a la feina. Llengo les escombraries al contenidor i camejo fins al metro. Darrere meu -no l'he vista- una parella forja entre la brossa: del meu sac en selecciona engrunes de menjar i quatre andròmines. Ja sóc al metro. Deu minuts: el temps exacte per fer quatre *whatsapps* i dues piulades. El dia és frenètic! Al meu costat, uns joves s'adrecen als passatgers, en veu alta, i expliquen històries que no escolto, entretinguda fent coreus dins la pantalla.

A la tarda, més cansada, m'endinso com un coet al mercat: avui toca comprar. Entre els portals, passejo el cistell ple i m'entrebanco. Era un home que dormia sota el banc, però no l'he distingit.

Estic baldada. Arribo a casa: entro al meu cercle de guix. A l'ascensor, a l'incòmode seient del metro, al mercat... Allà on sóc, m'encerclo amb una línia blanca i grumollosa: dibuixo rodones de guix que no transcendeixo. Hi sóc feliç, a dins. *Qui ets? Tens problemes? Què em*

pots ensenyar? Visc entre capes de guix i no faig preguntes. Dins el meu cercle no hi ha lloc per als desconeguts. Els objectes han pres el valor de les persones i les persones han perdut valor. Només allò que em pertany pot entrar-hi, la resta és decorat. L'espai comú s'ha fos. I els altres -si no els conec, si no em pertanyen- s'han esborrat. ◀

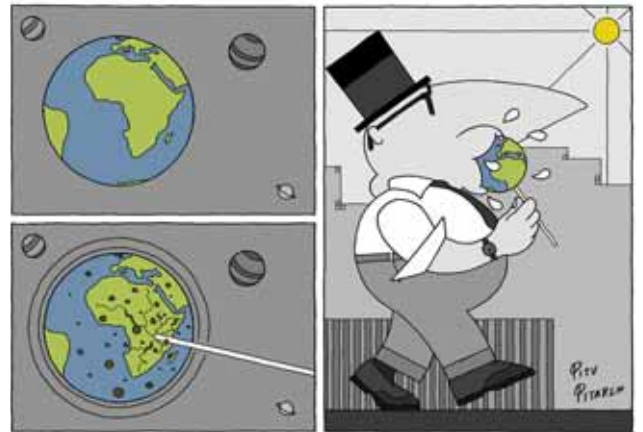
COM S'HA FET...

Aquesta setmana encara estem de ressaca de l'aniversari que vam celebrar dissabte a l'Ateneu Popular 9Barris, amb At-Versaris, Orxata i Dj. Titània. El concert va anar molt bé, vam omplir la sala, no vam tenir gaire feina i no hi va haver cap problema. I la festa també va anar molt bé, per a algunes es va allargar fins gairebé la sortida

del sol. Ens vam retrobar amb amigues que havien estat a la DIRECTA, com el Xavi, el Pau, el Kiko, Guillem i moltes més. Agraïm als grups per la seva col·laboració, a la gent de l'Ateneu pel tracte i les ganes, a les cuineres pel sopar (amb gominoles incloses) i sobretot al Xavi i a l'Estel, reponsables en primera persona de l'event. Fins la setmana que ve. Salut!

EL RACÓ IL·LUSTRAT

LICÈNCIA CREATIVE COMMONS
Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5

Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:

RECONeixEMENT. Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciat.

NO COMERCIAL. No podeu utilitzar aquesta obra amb finalitats comercials.

SENSE OBRES DERIVADES. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la seva licència. // Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'us legítim o qualsevol altra limitació reconeguda per la llei no queda afectada per l'anterior. // Aquesta publicació té una licència Creative Commons Attribution-NoDerivs-NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta licència visiteu: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/> o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbot Way, Stanford, California 94305, USA

QUI SOM?

REDACCIÓ Estirant del fil David Bou **Així està el pati** Jesús Rodríguez i Manu Simarro **Impressions** Lèlia Becana i Maria Manyosa **Quaderns d'Il·lacrua** quaternsillacrua@directa.cat **Roda el món** Oriol Andrés i Roger Suso **Expressions** Anna Pujol Reig, Mireia Chavarría i Àlex Vila **Poca Broma** Rafael Morata **Barri Internet** Hiba Arbide, Gala Pin i Josean Llorente **Agenda** Arnau Galí i Muriel Comas **La indirecta** Salut Vila **FOTOGRAFIA** Robert Bonet **IL·LUSTRACIÓ** Carlos Vilafranca **CORRECCIÓ** Laia Bragulat **EDICIÓ** Marc Iglesias **COMPAGINACIÓ** Roger Costa Puyal **PUBLICITAT** Anna Pujol Reig **DIFUSIÓ** Blai Lindström **SUBSCRIPCIONS I DISTRIBUCIÓ** Lèlia Becana **ADMINISTRACIÓ** Jordi Raymond **PROGRAMACIÓ WEB** Projecte Ictineo **DISSENY GRÀFIC**

MIRALLS

Salah Jamal

“És impossible que hi hagi una tercera intifada palestina sense unitat”

pàg. 4 i 5

TRANSFORMACIONS

El Casal Popular de Joves de Lleida, un espai comú de lluita

pàg. 6 i 7

Quaderns d'Il·lacrua 147

DIRECTA 314
24 d'abril de 2013

IL·LUSTRACIÓ:
Françoi Pagès

Impunitat S.A.

Les grans corporacions, cada vegada més concentrades i poderoses, rendibilitzen el poder construint un règim jurídic asimètric, que l'investigador basc Juan Hernández Zubizarreta anomena 'Lex Mercatoria'. Asimètric perquè disposa d'un arsenal jurídic de normes nacionals i internacionals que protegeixen els seus interessos, a més dels tractats de lliure comerç, dels acords de promoció, de la protecció de les inversions i d'un aparell judicial privatitzat que depèn del Banc Mundial i de l'OMC. Aquest règim relega els drets humans al caràcter voluntari.

Jesús Carrión i Mónica Vargas
(Observatori del Deute en la Globalització)
afons@setmanaridirecta.info

Les corporacions transnacionals gaudeixen de tots els avantatges d'un sistema fet a mida, basat en la liberalització del comerç i les inversions i també en l'existència d'un sistema financer descontrolat. Avui dia, el capital estén les fronteres d'assalt als països del Nord, com palesa l'intent de privatitzar tots els serveis públics, que comporta l'enriquiment del capital i la socialització de les pèrdues. La financerització del deute públic és la palanca que ha permès imposar plans nefastos d'ajust estructural, l'amarga medicina que, des de fa dècades, ha fet estralls als països del Sud. Tot això passa al mateix temps que es consuma el divorci entre el capitalisme i la democràcia, com assenyalava el sociòleg Zizek. Les transnacionals buiden de contingut la democràcia representativa en el moment que els seus *súper drets* i *súper poders* constitueixen un factor de primer ordre de la crisi política, econòmica, social, ecològica i cultural. Per parlar d'aquestes qüestions i amb l'objectiu d'aportar eines de reflexió i d'acció sobre la impunitat de les transnacionals, l'Observatori del Deute de la Globalització (ODG) ha elaborat l'informe *Impunitat S.A.*, que està en procés d'edició i que il·lustra aquesta problemàtica amb casos d'empreses espanyoles i internacionals.

Tot s'hi val, al fons del mar

Fins fa poc, Pescanova era una de les primeres empreses mundials del sector pesquer. La transnacional gallega, fundada als anys 60, operava a 25 països amb una flota de 120 vaixells. Això era abans, perquè, recentment, ha pre-

sentat un concurs de creditors i, segons Europa Press, té un deute acumulat que pot arribar als 2.700 milions d'euros. Els sectors financers i empresarials de casa nostra s'aflixen la cobata perquè no saben com digerir el desconeixement del deute real de la companyia. Es tracta d'una nova mostra de males pràctiques en transparència per part d'una transnacional que va ser jutjada pel Tribunal Permanent dels Pobles (TPP), celebrat a Madrid el 2010. En aquell moment, ja es van denunciar públicament les vulneracions laborals i ambientals d'aquesta empresa contra els drets humans.

-
El 2012, la Unió Europea va signar un acord d'associació amb l'Amèrica Central que permet que el 100% de les exportacions de Pescanova a la UE estiguin exemptes d'aranzels

-
Però, a quina mena de pràctiques ens referim? Al departament nicaragüenc de Chinandega, Pescanova es dedica principalment a la producció de la gambeta. El 2008, l'empresa acaparava 4.766 de les 10.492 hectàrees totals de producció. I de 2006 a 2011, es va apropiat del 56% de la superfície total concessionada al país. El model industrial d'aquesta corporació i de les seves filials consisteix en la producció intensiva per treure el màxim benefici per unitat produïda, sense tenir en compte les conseqüències socials i

ambientals de l'activitat. Aquest model té efectes nefastos com el desplaçament de les persones que es dediquen a la pesca artesanal, que practicaven una pesca respectuosa i contribuïen a la regeneració dels ecosistemes. L'expansió de Pescanova ha limitat l'accés a la costa d'aquesta gent, que en alguns casos ha estat desallotjada per l'empresa, fins i tot –en alguna ocasió– de manera violenta.

-

La lògica de la competitivitat dels mercats internacionals genera un metabolisme europeu molt dependent de la importació dels països del Sud i al servei del capital corporatiu

-

La transnacional també contamina les aigües quan aboca els residus produïts per les seves granges de gambetes al mar. A més de causar malalties a la població local, aquests residus obliguen el col·lectiu pesquer tradicional a endinsar-se al mar, malgrat l'increment de costos en combustible i les possibilitats de patir accidents mortals.

Si ens fixem en els llocs de treball que genera l'empresa, la situació no millora. Com dictaminen la sentència del Tribunal Permanent dels Pobles (2010) i l'informe *Las Violaciones de los Derechos Sindicales* de la Confederación Sindical Internacional (2011), les con-

dicions laborals que ofereix Pescanova, més enllà de la temporalitat, disten molt de ser dignes. A la planta de processat i congelat dels llagostins, el personal és contractat i recontractat, de manera que no pot gaudir de les prestacions laborals. Tampoc es permet la llibertat d'organització sindical, les treballadores són maltractades i han de fer jornades de fins a dotze hores amb unes condicions higièniques i de seguretat precàries. Cal afegir, finalment, que gairebé tota la gambeta que produeix Pescanova es destina a l'exportació, per la qual cosa el model de l'empresa erosiona la sobirania alimentària de la zona.

El juny de 2012, la Unió Europea va signar un acord d'associació amb l'Amèrica Central (Costa Rica, el Salvador, Guatemala, Hondures, Nicaragua i Panamà). Aquest acord, que consisteix a crear una zona de lliure comerç entre les dues regions, afavoreix els interessos de Pescanova perquè permet, per exemple, que el 100% de les exportacions de l'empresa a la UE estiguin exemptes d'aranzels. I en cas que la UE no respecti l'acord, està supeditada a un tribunal amb capacitat sancionadora i vinculant, que protegeix els drets comercials de la multinacional. I què passa amb els drets laborals de les persones treballadores o amb els drets de les comunitats pesqueres artesanes? Com que aquestes qüestions no es consideren aranzelàries, queden fora de l'abast d'aquest tribunal i són subjecte d'un Mecanisme de Mediación No Aranzelari, en què una persona mitjancera s'encarrega d'emetre recomanacions no vinculants. En conclusió: aquest pacte promou la voluntaria-

Pescanova té un deute acumulat de 2.700 milions d'euros

- FaceMePLS

L'expansió de Pescanova ha arraconat la pesca artesanal

- Marcos Canosa

rietat i el dret tou en l'àmbit dels drets humans que afecten les majories socials i el dret dur per protegir els interessos de les corporacions.

Diplomàcia de les matèries primeres

Una altra qüestió relacionada amb la impunitat de les transnacionals es troba en el metabolisme social europeu. Les necessitats metabòliques europees de matèries primeres (hidrocarburs, productes agrícoles, minerals) són determinades pel model de consum i producció capitalista i no són el resultat d'una consulta a la població. La lògica de la competitivitat dels mercats internacionals genera un metabolisme europeu molt dependent de la importació dels països del Sud i al servei del capital corporatiu. Aquesta realitat s'amaga rere les polítiques exteriors europees: les polítiques d'accés a les matèries primeres, les polítiques comercials, etc. A més de no assumir responsabilitats en relació amb els impactes socials i ambientals que genera l'extracció dels recursos naturals, aquestes polítiques condemnen els països proveïdors a tenir un model primari exportador de tipus colonial i això genera un cercle viciós que empobreix els pobles. Les matèries primeres, però, no només són importants per al capital en termes metabòlics: el comerç és, en si mateix, una font important de guanys. Al costat d'empreses com Shell, BP, o Repsol, hi ha un capital menys visible que s'activa en els

mercats de les matèries primeres i controla gran part de la cadena productiva, especulant en l'àmbit financer.

Aquestes empreses fan servir Europa no només com una plataforma política per defensar els seus interessos mitjançant la "diplomàcia de les matèries primeres", sinó també com un mercat. L'informe *Impunidad S.A* recull el cas de Glencore, la transnacional anglosuïssa que comercia amb metalls

-

Els mercats de futurs es presenten com uns espais que ens donen cobertura respecte a la variació de preus; en realitat, aquestes pràctiques són un mitjà per apostar que, alhora, permet que les empreses maximitzin els beneficis

-

minerals, energia i matèries primeres agrícoles. Opera en 40 països amb serveis de producció, refinament, processament, emmagatzematge i transport. Quan va començar a cotitzar en borsa, l'any 2010, va declarar que controlava el 60% del comerç mundial de zinc, el 50% del coure, el 22% de l'alumini i el

23% del cobalt. Les seves vendes diàries de petroli representaven el 3% del consum mundial i comercialitzava un terç del carbó transportat per mar. A més, era una de les principals exportadores de gra i en controlava el 9% del

La fluctuació dels preus del gra representa oportunitats de benefici per a un grapat d'intermediàries i fam per a milions de persones

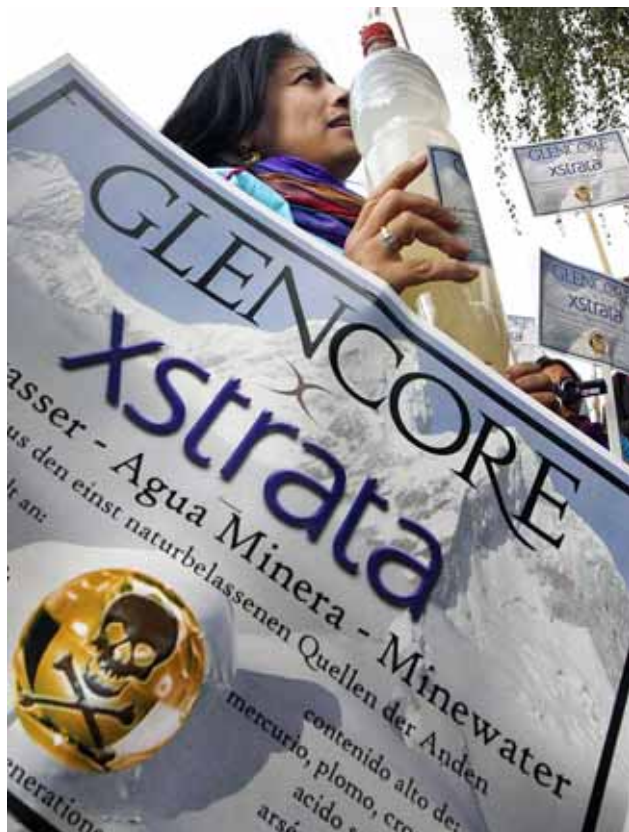
comerç global. Segons dades facilitades per la mateixa empresa, l'any 2011 Glencore va assolir uns beneficis nets de 3.187 milions d'euros i unes vendes totals de 145.901 milions d'euros, el 38% de les quals a Europa.

Glencore actua al Mercosur amb un model "d'integració vertical" –típic de l'agronogoci– i té presència en els sectors miners colombià, bolivià i con-

golès, dels quals la UE depèn metabòlicament. La transnacional, per exemple, obté guanys milionaris de les mines de carbó de Colòmbia i ha esdevingut el segon proveïdor de la UE d'aquesta matèria, però ho ha fet sembrant la misèria i a través de l'explotació i la degradació del medi. A l'Estat espanyol, el carbó colombià va representar el 30% de les importacions l'any 2012

Les ombres de l'especulació

"Respecte a les perspectives per a la resta de l'any, l'ambient és molt bo. Preus alts, molta volatilitat, molta pertorbació, dificultats, una gran quantitat d'oportunitats d'arbitratge". Així valorava Chris Mahoney, director de la secció de productes agrícoles de Glencore, la sequera que patien els Estats Units l'agost de 2012. L'afirmació, destinada a atreure inversions, tradueix amb cruïra la realitat del mercat internacional de primeres matèries, on la fluctuació dels preus del gra representa oportunitats de benefici per a un grapat d'intermediàries i fam per a centenars de milions de persones. Els mercats de futurs es presenten com uns

Indígenes Wayúu protesten contra el projecte d'ampliació de les explotacions mineres del Cerrejón al nord-est de Colòmbia, el maig de 2012

- Anarkismo.net

espais que ens donen cobertura respecte a la variació de preus. D'aquesta manera, si s'efectua una operació al mercat financer oposada a l'operació que té lloc a l'economia real, s'aconsegueixen evitar les pèrdues. En realitat, aquestes pràctiques –anomenades *hedging*– no són cap assegurança, sinó més aviat un mitjà per apostar que, alhora, permet que les empreses maximitzin els beneficis. I hi ha companyies com Glencore que gaudeixen d'una situació privilegiada. Com que no són considerades especulatives, no se'ls apliquen les limitacions que s'intenten imposar a la resta dels actors financers

les xarxes de lluita contra la liberalització del comerç i les que fan un seguiment important de les transnacionals han d'entrellagar les forces i els processos organitzatius per abolir els *súper drets* i els *súper poders* de les grans corporacions. Caldrà crear un Tractat Internacional dels Pobles per proposar alternatives econòmiques i polítiques i definir mecanismes jurídics vinculants per exigir que les corporacions rendixin comptes de les seves activitats i siguin condemnades pels seus crims socials i ecològics. Així, els drets humans es tornaran a situar a la cúspide de la piràmide normativa.

Cal crear un Tractat Internacional dels Pobles per proposar alternatives i crear mesures que obliguin les corporacions a rendir comptes de les seves activitats

-

en el mercat de futurs. Per això, obtenen guanys jugant amb les fluctuacions dels preus al mercat real i al mercat financer; juguen un paper important en la determinació dels preus i disposen d'un accés privilegiat a la informació.

Respostes

Els grups suïssos Glencore i Xstrata s'han fusionat i han creat un gegant valorat en 90.000 milions de dòlars

Amb paraules dels investigadors Berrón i Brennan, necessitem enfortir una "resposta social, de contrapoder, que identifiqui diferents nivells i que pugui posar-los en coordinació per tal d'actuar de manera cooperativa". A través d'iniciatives com la campanya internacional Desmantellem el poder corporatiu i posem fi a la impunitat,

Bibliografia

- George, S. "Pongamos freno a las corporaciones", ALAI-TNI 2012
- Teitelbaum, A. "Las sociedades transnacionales", ALAI-TNI 2012
- "La Unión europea y las empresas transnacionales en América Latina: políticas, instrumentos y actores cómplices de las violaciones de los Derechos de los Pueblos". Tribunal Permanente de los Pueblos, 2010
- Chantry, O., Duch, G. i Vargas, M. "Navegando por los meandros de la especulación alimentaria". Revista *Soberanía alimentaria, biodiversidad y culturas*, 2011.
- Chantry, O., Ortega, D. i Vargas, M. "Glencore: de las *necesidades* europeas de primeras materias a la impunidad de l'agronogoci". Revista *Papers*, Lliga dels Drets dels Pobles, nº 52, 2012.
- Berrón, G. i Brennan, B. "Hacia una respuesta sistémica al capital transnacionalizado", ALAI-TNI 2012

Salah Jamal: “És impossible que hi hagi una tercera intifada palestina sense unitat”

Salah Jamal (Nablus, 1951) és un metge, historiador i escriptor d'origen palestí. Acaba de publicar 'Allò que cal saber sobre els àrabs' (Flor del viento), una obra pedagògica i divulgativa que serveix per desmuntar els prejudicis i els tòpics que ha creat Occident al voltant de la cultura i la societat àrabs. Establert a Barcelona des de fa més de quatre dècades, mai no ha abandonat el compromís amb les seves arrels i ha canalitzat el seu activisme a través de múltiples xerrades i llibres, com el ja clàssic 'Palestina, ocupació i resistència' (Flor del viento). Jamal es mostra molt crític amb el paper de l'Autoritat Palestina, uns ens que considera corrupte i responsable del control exercit sobre la població de Cisjordània en benefici de l'Estat d'Israel. Espera que les revoltes àrabs acabin beneficiant, també, la causa palestina, amb l'arribada al poder de governs escollits democràticament que deixin d'instrumentalitzar aquesta lluita simplement per desviar l'atenció dels seus problemes interns.

Marc Font i Carles Masia
entrevista@directa.cat

El desconeixement mutu entre les societats àrab i europea que relates al llibre encara condiciona les relacions entre ambdues?

Sens dubte. Quan no es coneix una persona, sembla que hi hagi una tanca davant d'ella. El desconeixement pot provocar la por i, d'aquesta, en pot sorgir la xenofòbia. En tot cas, el desconeixement és recíproc i, de prejudicis, n'hi ha a tot arreu. Per exemple, al Pròxim Orient, encara perdura certa imatge dels occidentals com a persones brutes. Aquesta idea prové de l'època de les croades, quan entraven sense rentar-se, després dels viatges i les guerres, al Sant Sepulcre de Jerusalem, el lloc més sagrat del cristianisme.

Creus que les revoltes dels darrers anys serviran per fer avançar la societat àrab?

Confiaua molt en les revoltes àrabs, sobretot en la tunisiana i en l'egípcia, perquè van ser pacífiques i han servit perquè s'implantessin règims democràtics en aquests països, que ara viuen les dificultats pròpies d'un període de transició, però no sé que passarà a Síria. Al principi, estava encantat amb la

revolta siriana, perquè era pacífica i es basava en grans manifestacions, però ara és evident que hi ha un conflicte armat i, històricament, aquestes situacions han acabat desembocant en règims dictatorials. Tal com estan les coses, si cau el cruel règim sirí, quina és l'alternativa? Temo que hi hagi una guerra inacabable entre ètnies, religions, grups armats... Aniríem cap a una somalització de Síria, que tindria conseqüències a Palestina, Jordània i l'Iraq i aprofundiria les divisions internes d'aquests països, cosa que acabaria reforçant Israel.

Durant les dècades del 50 i el 60, el panarabisme era un moviment que aglutinava gran part de la societat àrab. Malgrat les diferències evidents, l'islamisme polític juga un paper similar avui dia?

Malauradament, sí. Totes les ideologies laiques, com el panarabisme de Nasser o el que representava el partit Baas a diversos països, han caigut i, ara, el que surt amb força a l'escenari del món àrab és l'islamisme moderat, representat pels Germans Musulmans a Egipte o per Enhad a Tunísia. Actualment, és l'únic corrent que compta amb una organització i una infraestructura preparada per a l'assalt al govern de tots els països àrabs. És cert que no duen a terme polítiques socialitzants –com sí que feien els governs panarabistes– i que, en l'àmbit econòmic, suposen una continuïtat amb els dictadors enderrocats, però fan gala d'un valor molt important dins el món àrab, l'honestedat. A Egipte, per exemple, els Germans Musulmans tenen una xarxa d'assistència social enorme i, tot i que no fan una tasca de justícia social, com a mínim, no són corruptes, a diferència dels règims anteriors. L'honestedat, la transparència, la xarxa d'assistència i el contacte continu amb la gent són factors molt importants en les societats depauperades que expliquen la força dels islamistes.

“Les eleccions egípcies van demostrar que les mesquites guanyen el Facebook”

Quines conseqüències creus que tindrà l'arribada de formacions islamistes al poder per a la situació a Palestina, tenint en compte que Hamàs també forma part d'aquesta família política?

Crec que els canvis beneficiaran la població palestina, perquè els règims àrabs dictatorials només la instrumentalitzaven quan tenien problemes interns, però, a l'hora de la veritat, no li donaven un suport real i impedièren grans mobilitzacions a favor de la causa palestina, per la por que acabessin derivant en revoltes internes contra els seus governs. Amb l'arribada de la democràcia, qui mana i pressiona és la població i, si els nous governs àrabs es desvien i no defensen realment la causa palestina, que aglutina la població dels països de la regió, el poble es mobilitzarà, prendrà el carrer i podrà votar per canviar el govern.

El reconeixement de Palestina com a Estat observador a l'ONU canviarà alguna cosa?

Sobre el terreny, no canvia res, com demostra el fet que,

només unes hores després que s'aprovés el reconeixement, Netanyahu (primer ministre d'Israel) anunciés la construcció de milers d'habitatges nous a les colònies de Cisjordània. Israel es continua passant pel forro totes les lleis i resolucions internacionals, perquè té força i pensa que la història està amb ells. Però estan equivocats, estan obrint el camí cap a la desaparició de l'Estat d'Israel tal com és avui. L'expansió de les colònies fa inviable la creació d'un Estat palestí, perquè no tindria continuïtat territorial. L'única sortida és un Estat únic i democràtic de tots els ciutadans. Avui, els palestins ja són la majoria de la població entre el mar Mediterrani i el riu Jordà. Israel s'ha convertit en un Estat racista i de l'apartheid, amb una minoria que governa la majoria i, en molts casos, no li permet votar, una minoria que ocupa la majoria. Quan hi ha mobilitzacions impor-

cera

FOTOGRAFIA:
Maria Zendre

tants o algun aldarull, Israel imposa el toc de queda a les ciutats palestines. Quin país democràtic du a terme aquests càstigs col·lectius?

Durant la campanya de les eleccions israelianes del gener, la qüestió palestina va ser un tema més aviat secundari. La sensació és que ja s'han oblidat del poble palestí...

La culpa és nostra, de l'Autoritat Nacional Palestina (ANP), que és un règim corrupte. Com a autoritat ocupant, hauria de ser Israel qui s'encarregués dels serveis als territoris palestins, però s'estalvia de fer-ho per l'existència de l'ANP, que rep diners del món occidental que acaben ajudant Israel. La societat israeliana acaba estant al marge de la qüestió palestina perquè hi ha l'ANP, que li assegura la

tranquil·litat i la seguretat a Cisjordània: que no hi hagi manifestacions ni aldarulls ni vagues... Per tant, el que cal fer és dissoldre l'ANP, dur a terme una nova intifada i que sigui Israel qui assumeixi la gestió de Cisjordània i Gaza, fet que li provocaria una crisi econòmica perquè no podria assumir les despeses. Aleshores, la qüestió sí que entraria a la campanya electoral. D'altra banda, la gent palestina ha d'aprofitar aquesta situació per reclamar a les autoritats palestines que formin un govern d'unitat entre Cisjordània i Gaza. Si aquesta unitat no arriba mai, jo no puc criticar els règims àrabs d'entrada, quan el meu país està totalment desunit. És impossible que hi hagi una tercera intifada sense unitat, fracassaria en quatre dies. Les dues intifades que hi ha hagut fins ara han sorgit de la població palestina unida, cosa que ara no passa.

Deies que els governs de la UE han de ser valents. Si ens fixem en el govern més proper, el de la Generalitat, Artur Mas va dir a Boston que Catalunya s'havia d'aliar amb Massachussets i Israel. Això no és una manera de legitimar Israel i d'obviar els problemes del poble palestí?

N'hi ha que encara viuen a la dècada de 1950 i no es pregunten en detriment de qui han creat el seu Estat. Hi ha una anècdota relacionada amb aquest tema, del llibre *Jordi Pujol y los judíos. Construir la Tierra Prometida*. En una conferència a Tel Aviv, Pujol va dir que estava molt bé que Israel hagués creat el seu Estat, però va advertir que, en aquest lloc, ja hi havia gent abans i que també tenia dret a ser-hi. Doncs, la xerrada es va acabar aquí. Els israelians estaven enfurismats pel que havia dit. I a Catalunya, encara hi ha gent que es pensa que el poder mundial és a mans dels jueus i que Catalunya ha de buscar la independència agafat de la maneta del sionisme perquè té un lobby als EUA.

Creus que, des d'Occident, es tendeix a sobrevalorar el poder de les xarxes socials virtuals en detriment de la xarxa social real?

Sí, per una raó molt senzilla. Envien un periodista allà, es connecta a les xarxes socials universitàries, va a una manifestació d'estudiants i es pensa que tot Egipte és així. A Egipte, realment, no hi havia cap partit polític amb infraestructura excepte els Germans Musulmans. I durant les eleccions, es parlava de la importància dels joves amb el Facebook –que existien–, però els Germans Musulmans tenen les mesquites i això és el seu Facebook, que encara és més potent. Estan en contacte continu amb el poble, mentre que els joves que tenen Facebook són 100.000 universitaris. Què és, això, davant de milers de mesquites? Per això, les eleccions van demostrar que les mesquites guanyen el Facebook.

–
“El que cal fer és dissoldre l'ANP, dur a terme una nova intifada i que sigui Israel qui assumeixi la gestió de Cisjordània i Gaza”
–

Creus que la lectura que es fa del món àrab per part d'intel·lectuals i periodistes és esbiaixada?

Fa molts anys que sóc aquí i m'hagués agradat llegir assajos propers a la realitat per part d'intel·lectuals que hagin visitat el món àrab. Llegia les notícies de Mali d'un periodista que escrivia des d'Algèria, a 2.700 quilòmetres. És un exemple que mostra que, molt sovint, s'escriu sobre un país determinat des de lluny. Molts cops, ens expliquen la realitat d'un país sense haver-lo trepitjat. Moltes de les informacions que ens arriben des d'allà estan mancades de base. Per explicar el perquè de les coses d'un país, cal viure-hi una bona temporada i parlar amb la gent, no únicament amb els que saben anglès. Així, moltes vegades només s'arriba a les elits i als universitaris. A Tunísia i a Egipte, s'ha demostrat que la universitat no mana. Encara hi ha periodistes que, per parlar del món àrab, agafen el llibre d'Ali Bei, escrit a principis del segle XIX.

No desallotjareu els nostres somnis, el Casal és del jovent!

Deu mesos després de la seva obertura, un dispositiu d'agents de la Guàrdia Urbana van fer efectiva l'ordre de desallotjament del Casal Popular de Joves de Lleida. La mobilització del jovent de la ciutat per bastir projectes engrescadors i que presentin alternatives al sistema actual ha permès que el

centre continués la seva activitat tot i la intervenció de l'administració municipal. Avui, els esforços del col·lectiu de joves se centren a rehabilitar un nou espai i a continuar construint les alternatives iniciades durant el seu primer any de vida.

Dànae Quiroz i Joana Soto

quadernsdillacrua@setmanaridirecta.info

Una quinzena de persones treballen, des de fa setmanes, en la neteja i la rehabilitació dels baixos de l'edifici Panadés, una antiga casa de roba que s'ha convertit en el nou Casal de Joves de Lleida. Es tracta d'un espai petit, d'una sola planta, situat al casc antic de la ciutat i que, tot i no ser definitiu, té previst acollir les desenes d'activitats que se celebraven a l'antic casal, desallotjat per sorpresa deu mesos després de la inauguració.

La major part dels moviments socials de les terres de Lleida, des de l'Ateneu Llibertari de finals dels anys 90 fins a l'actual Arran, han reclamat, de manera insistent i reiterada, la necessitat de construir un espai propi, autònom i allunyat de la rigidesa de les normatives municipals. Un espai a través del qual poder créixer activament, trencar la passivitat a què –segons explica el jovent– els condemnen les polítiques del consistori i poder reivindicar el seu dinamisme i la seva capacitat transformadora. La necessitat històrica d'aquest espai, però, es va manifestar de manera especialment diàfana l'any 2009, durant la creació de la nova regidoria de joventut de la ciutat de Lleida, un ens que –denuncien– està dissenyat

–
El casal havia aconseguit obrir sis dels set dies de la setmana i rebia una mitjana de vuit propostes d'activitats mensuals

per implementar administrativament i de manera "molt pautada" les polítiques municipals, però no pas per acollir espais per als nois i noies. En aquest sentit, el jovent considera que l'Ajuntament els nega la possibilitat d'una participació plena i real.

Davant d'aquesta situació i després d'un primer intent fallit, un grup de

joves de la ciutat, membres de l'Assemblea de Joves, del 15-M i del moviment llibertari, van decidir ocupar un local que donés cobertura a les demandes reclamades històricament. Així doncs, el 12 de febrer de 2012, diversos nois i noies van alliberar la Sala Europa, un dels espais culturals més significatius de la Lleida dels anys 80 i 90 i, actualment, buit i sense cap mena d'ús. El mateix dia de l'ocupació, l'alcalde de Lleida, Àngel Ros, es refermava en la seva idea i continuava negant la necessitat d'un espai propi per al jovent davant dels mitjans de comunicació locals.

Un espai comú de lluita

Deu mesos més tard, un gran mural amb forma de follet cobria la façana de l'edifici. El Casal Popular de Joves ha-

El grup de bastoneres celebra l'aniversari del casal amb una actuació

-
Dànae Quiroz

via aconseguit obrir sis dels set dies de la setmana i rebia una mitjana de vuit propostes d'activitats mensuals. Col·lectius polítics com la CGT, la CUP, Arran i Revolta Global i associacions culturals com els diables, els bastoners i un grup de batucada havien fet un ús intensiu d'aquest nou espai. Les instal·lacions també havien vist néixer projectes nous, com el grup de teatre social, que havia començat a caminar coincidint amb la inauguració del local. Es tractava, doncs, d'un espai que havia nascut amb l'objectiu de "funcionar com a punt de trobada de tots els projectes juvenils de la ciutat", per empoderar els col·lectius i fer-los absolutament copartícips d'un projecte que, a poc a poc, s'havia anat convertint en un element vertebrador i asso-

ciatiu del teixit cultural de la ciutat. I és que, segons el jovent, el casal fins i tot havia aconseguit assumir aquelles tasques que "l'Ajuntament, al llarg de tota la seva vida, no havia estat capaç de cobrir".

El desallotjament

A principis de desembre de 2012, però, la Paeria va precintat el local amb una ordre administrativa, per sorpresa i enmig d'un pont festiu. "Una ordre directa de l'alcalde Àngel Ros i de la regidora Sara Mestres" que, segons sospiten les joves, es va dictar per frenar l'impuls assolit pel casal en pocs mesos, una força que es va evidenciar en les més de 116 entitats del territori que van rebutjar el desallotjament i van donar suport al projecte. Davant

d'aquesta situació i de nou sense espai, l'assemblea va aconseguir arrencar unes declaracions a l'alcalde de la ciutat, on es comprometia a reunir-se amb el Casal Popular de Joves de Lleida per buscar una solució de manera conjunta.

Les converses entre les dues parts van concloure amb la cessió d'un espai de propietat municipal al jovent perquè pogués continuar el projecte, amb el compromís ferm que el col·lectiu gaudirà d'una autogestió plena, no només de l'espai, sinó també de les activitats que s'hi organitzin. "Volem un casal de manera ràpida", asseguren les membres de l'assemblea, que no contemplaven la possibilitat d'estar molt de temps sense poder desenvolupar les activitats que havien nascut i crescut a l'espai anterior. L'assemblea, doncs, va decidir acceptar la proposta de la Paeria i traslladar-se a la casa Panadès, un petit local situat al casc antic de la ciutat.

Detall dels cartells que denuncien el desallotjament, exposats al nou espai del Casal Popular de Joves de Lleida

- Dànae Quiroz

Els moviments socials de Lleida han reclamat la construcció d'un casal de joves de manera insistent i reiterada

l'important, diuen, és que ara poden continuar treballant en el projecte. És una petita victòria a la qual ja han començat a donar forma. Tot i això, el col·lectiu és molt conscient de les limitacions físiques de l'espai; per això ja ha anunciat que s'hi estaran de manera transitòria, mentre busquen un nou lloc on ubicar-se definitivament. Així doncs, el Casal Popular de Joves de Lleida continua viu, més viu que mai. I ho fa en un espai provisional, això sí, situat en un dels barris més conflictius de la ciutat. El jovent, però, accepta el rept i assumeix com a objectiu l'acostament al veïnat i la dinamització de la zona. "Ho farem des d'una òptica anti-capitalista, evidentment", asseguren. "L'Ajuntament sap molt bé on ens ha situat i nosaltres no ens aturarem. Ja poden arromangar-se", destaquen.

Assemblea al nou espai, situat al casc antic, on també hi participa jovent del barri

- Dànae Quiroz

Inquietuds polítiques

Arran Lleida –anteriorment coneguda com a Assemblea de Joves de Lleida– va néixer de la voluntat d'un grup de joves de la ciutat d'assolir la independència, el socialisme i el feminisme als Països Catalans. Un espai de trobada, un marc de treball i de mobilització del jovent per avançar cap a aquest objectiu on, a partir del treball local, s'estableix una relació i una connexió amb les diferents assemblees d'Arran d'arreu del territori. El vincle establert entre Arran Lleida i el Casal Popular de Joves va més enllà de l'ús de l'espai

físic, on l'organització ha dut a terme nombroses activitats (xerrades, debats, projeccions de vídeos i concerts).

Aquest lligam respon, a més, a la necessitat compartida de construir un espai propi per al jovent lleidatà, que permeti desenvolupar les seves previsions i compartir inquietuds. Així doncs, esdevé una eina transformadora des d'on poder construir alternatives al sistema capitalista col·lectivament, a partir del treball conjunt i col·laboratiu entre el jovent, lluny dels models individualistes que es

fomenten en la societat actual. Arran Lleida continua present en la trajectòria del Casal Popular de Joves participant del projecte dia a dia, aportant l'ajuda necessària i desenvolupant les activitats pròpies de l'organització. A més, creuen que el paper del Casal de Joves és fonamental com a element vertebrador del moviment juvenil de la ciutat i aprofiten aquest espai d'acollida per generar sinergies i complicitats amb el conjunt d'entitats i associacions que conformen el teixit associatiu juvenil de Lleida.

Donem forma a les idees

El grup de teatre crític és una iniciativa nascuda en una assemblea del Casal Popular de Joves arran de la voluntat de cercar eines per potenciar la implicació i la denúncia de les problemàtiques socials i les inquietuds internes a través d'una via creativa. La idea principal és que esdevingui una eina de transformació social, per traslladar les temàtiques d'actualitat al

carrer, sempre des d'un punt de vista crític i mitjançant la improvisació, els esquetxos i les *performances*. Les sessions també serveixen per introduir les participants al món del teatre a través de l'adquisició d'unes nocions estructurals i tècniques bàsiques.

Amb aquesta iniciativa, s'aconsegueix obrir el casal a més públic, es dinamitza l'espai i es desdibuixen les

barreres que impliquen les idees polítiques. D'altra banda, la gent es compromet de manera més activa amb el projecte del casal i amb les qüestions socials. El projecte, que està aturat des del desallotjament per manca d'un espai d'assaig, té previst continuar quan s'acabi de condicionar el nou casal, on es reprendran els diferents projectes que s'estaven impulsant.

Aportacions culturals

El grup de Bastoners de la Universitat de Lleida, que sorgí a partir d'una iniciativa dels castellers Marracos, el setembre de 2012, també està molt vinculat al casal des dels seus inicis. Tot i ser una agrupació juvenil universitària, està oberta a tothom que vulgui

gaudir i aprendre els balls de bastons tradicionals, sense deixar de banda les noves aportacions. El Casal Popular de Joves ha estat l'indret escollit per dur a terme els assajos perquè, a part de l'espai físic, també ofereix facilitats per engegar i dinamitzar la colla, ja que

aporta confiança i consciència crítica al grup i li dona la possibilitat d'establir i fomentar noves relacions i aprenentatges en altres camps. Per la seva banda, el grup de bastoners dona empenta i caràcter cultural al casal, el dinamitza i l'obre a més gent.

Sultanes de 'merkaillo'

“Sultanas de las calles y de los montones / Fuego y metales calientes de mil canciones / Corazones llenos, bolsillos vacíos” (Techarí, Ojos de Brujo)

FOTOGRAFIA: Violeta Blasco

Camden Town, el Rastro, el Marché Aux Pucés... A la resta del planeta, els *merkaillos* són merkaillos i per això tenen encant. Aquí no. Els nostres Encants no en tenien prou. No estaven a l'alçada. Feien nosa a la Barcelona sempre en construcció.

Les sultanes *flipen* amb els oxímorons que els periodistes copien de les notes de premsa de l'Ajuntament: “el mercat de vell més innovador del món”, “un edifici singular per tenir la sensació de compra a l'aire lliure”, “un reglament de funcionament que permetrà un horari més lax”. Les sultanes no s'expliquen tanta tonteria amb la gana que s'està passant: un merkaillo de segona mà costarà 56 milions d'euros? “Clar nena, com les botigues *vintage*, però a lo bèstia!”.

Segell de lliure mercat per als mercats a l'aire lliure. Economies d'escala molt petita. Amb el país endeutat, el

merkaillo d'autor reinventa la ciutat-botiga, la gran Lloret. Una nova Boqueria. Una parada més del bus turístic.

Atur, exili, desnonaments. Els 400 euros com a frontera. Trencat l'encanteri, els nous Encants com a curtcircuit de sentit. Un altre edifici icònic. El penúltim? Merkaillos faraònics de cobertes brillants per tapar-ho tot, per mirar-se's des del cel quan agafis algun vol *low cost* per buscar-te la vida a Londres. Arquitectura de bombolla i de nou ric per a nous pobres.

Les sultanes emprenedores fan plans: “*Ganga style workshops*. Classes per a modernes empobrides”. Com escollir la caçadora de plàstic de Zara, les sabates de plàstic del xinès del barri, el vestit de segona mà del merkaillo oficial i la bossa de *mantero* de merkaillo il·legal i no semblar una *choni*. “Que ara som una *smart city*, nena!”.

Montse Santolino

RODA EL MÓN

14-15

Les condicions del rescat acordat per la Comissió Europea, el BCE i l'FMI enfonsen l'economia de Xipre

16

Els agents de l'Ertzainza responsables de l'assassinat d'Inigo Cabacas segueixen impunes un any després

FRANÇA // LA DRETA AGITA EL CARRER MENTRE ES DEBAT LA LLEI DEL MATRIMONI HOMOSEXUAL

Escalada de violència homòfoba a França

Victor Yustres
Nantes
@victoryus3

El moviment d'oposició al matrimoni i l'adopció homosexual a l'Estat francès es radicalitza i dona peu a agressions de grupscles d'ultradreta a diverses ciutats. La comunitat LGBT s'inquieta per l'augment de l'homofòbia. París va ser escenari, el 21 d'abril, d'una doble manifestació: una de multitudinària contra el matrimoni homosexual, la tercera d'enguany, i una altra contra l'homofòbia. La tensió creix al voltant del projecte de llei *Mariage pour tous* (matrimoni per tothom), aprovat en segona votació a l'Assemblea Nacional el 16 d'abril, que permet el matrimoni i l'adopció a les parelles del mateix sexe. El moviment d'oposició, format per associacions ultracatóliques i conservadores liderades per Frigide Barjot, militant extremista del grup La Manif' pour tous (La Manifestació per tothom), ha intensificat la presència al carrer i ha adoptat un to més agressiu i bel·ligerant.

Els grups LGBT responen contra els atacs homòfobs i sexistes reactivant les plataformes antifeixistes

ESCLAT D'HOMOFÒBIA

El 17 d'abril, a Lilla, quatre joves "amb el cap rapat i tatuats", segons els testimonis, van destrossar un bar LGBT i van amenaçar la clientela. La mateixa nit, a Bordeus, el propietari d'un altre bar LGBT va ser agredit. A París, un centre LGBT va ser atacat i, a Nantes, un grup de joves que portaven la bandera francesa va intimidar i insultar diverses parelles homosexuals amb els seus fills i filles mentre feien una reunió a un local LGBT.

El cas més impactant es va produir deu dies abans a la capital francesa, on una parella de joves homosexuals que anaven agafats de la mà va ser brutalment atacada per un grup de joves. Una de les víctimes va decidir penjar una fotografia de la seva cara desfigurada pels cops a Internet, fet que va generar una gran atenció mediàtica i va provocar la indignació col·lectiva. Resulta que hi ha diversos grups feixistes que surten de nit a la *chasse au pédé* (a la caça del marieta).

Les associacions que lluiten contra l'homofòbia s'han vist desbordades. "Hem constatat més de mil casos de violència homòfoba a França durant els tres primers mesos de 2013, els mateixos casos que vam registrar el 2012 en més de mig any", assenyala Emeric Migaise, delegat de SOS Homophobie a Nantes. "Hi ha por", va afegir. Un altre col·lectiu que ajuda el jovent que pateix atacs homòfobs, le Refuge, ha rebut entre 400 i 450

trucades per denunciar agressions al mes des del desembre de 2012, davant les 100-150 trucades mensuals habituals.

QUI SÓN ELS VIOLENTS?

Darrere aquests actes de violència homòfoba, trobem membres de grups ultranacionalistes d'extrema dreta i nostàlgics de Vichy, alguns amb vincles clars amb el Front Nacional (FN) de Le Pen, com ara el Groupe Union Défense (GUD), un moviment de joves nacionalistes i patriòtics fundat el 1968 i conegut pel seu activisme violent i la seva militància homòfoba (al seu Facebook publicaven: "Ni adopció ni matrimoni ni desfilada. Cap barri pels sodomites"). Tot i que el FN intenta mantenir les distàncies amb ells, una fotografia mostrava una de les tres diputades del FN, Marion Maréchal-Le Pen, amb Edouard Klein, líder del GUD, el desembre passat durant la celebració del quarantè aniversari del partit. Les Joventuts Nacionalistes

Dones vestides de 'Marianne', símbol de la Revolució Francesa, es manifesten contra la reforma del codi civil que ha de permetre el matrimoni entre persones del mateix sexe a París el 13 de gener de 2013 / MARIE-LAN NGUYEN

és un dels grups pétanistes més actius les darreres setmanes. Liderat per Alexandre Gabriac i Yvan Benedetti, expulsats del FN el 2011 per ser "massa radicals", va boicotejar (a finals de març a la Universitat de Saint-Étienne) una conferència del diputat socialista Erwann Binet, que ha presentat el projecte de llei del matrimoni homosexual. En la mateixa línia, el 13 d'abril a Nantes, membres del neofeixista Bloc Identitari, present sobretot a Occitània, van bloquejar l'arribada del tren on viatjava la periodista Caroline Fourest per participar a un debat sobre l'islam. El grup s'oposa al matrimoni homosexual i lluita contra "la islamització i el racisme antiblanc". Tots aquests grups ja tenen un referent dins el moviment antimatrimoni: el col·lectiu Printemps Français (Primavera francesa), liderat per Béatrice Bourges, ultracatólica antiavortista a l'òrbita de l'UMP -partit principal de la dreta francesa-, que reclama una radicalització de l'oposició. Encara no queda clar qui forma part d'aquest grup, però, segons el politòleg francès i especialista de l'extrema dreta Jean-Yves Camus, es tracta de catòlics integristes, alguns d'ells possiblement membres dels grupscles feixistes esmentats anteriorment i de l'associació catòlica fonamentalista Institut Civitas.

REACCIÓ ANTIFEIXISTA

Els grups antimatrimoni s'han mobilitzat sense descans aquesta darrera setmana, però també ho han fet els grups pro LGBT, que han convocat contramanifestacions i concentracions i han reactivat plataformes antifeixistes contra els atacs homòfobs, racistes i sexistes. Una pancarta present a la contramanifestació que es va fer a la plaça de la Bastilla de París resumeix el missatge que es vol traslladar: "El nostre amor és més fort que la vostra ràbia". Frenar aquesta escalada de violència i combatre l'homofòbia, doncs, és l'objectiu principal. ◀

XIPRE // EL DESMANTELLAMENT DEL SISTEMA BANCARI I EL QUITAMENT ALS DIPÒSITS CONDEMNA L'ILLA A UNA LLARGA RECESSIÓ

Les condicions del rescat destrueixen l'economia de Xipre

Nicolas Lupo
Xipre
@niluso

Ara mateix, Fotis té dos problemes al cap. Un són les goteres que s'infiltrin pel sostre de la seva botiga de lloguer de cotxes. L'altre és com pagar el crèdit de 40.000 euros que va demanar per comprar cotxes nous pel seu negoci. El seu compte, l'únic que té tant per les despeses personals com per qüestions de feina, està bloquejat i només pot fer transaccions limitades relacionades amb el seu negoci, que va obrir l'any 1989 a la ciutat costanera de Limassol.

"La veritat és que no sé què passarà amb els meus diners", explica estoicament Fotis, que ronda la seixantena, a la seva botiga situada en una cantonada d'un barri on tot, des dels rètols fins als menús, està escrit en rus. Com molts dels seus conciudadans, encara no s'acaba de creure que, de la nit al dia, no pugui fer ús dels seus diners guanyats amb anys de feina. El rescat del 16 de març acordat per la Comissió Europea, el Banc Central Europeu i el Fons Monetari Internacional va sacsejar una població que havia conegut una bonança econòmica quasi ininterrompuda des de la partició de l'illa, el 1974.

Però, ara, això s'ha acabat. La República de Xipre, que ocupa dos terços de l'illa, es prepara per patir en un temps rècord el que han sofert els altres països del sud d'Europa durant els últims quatre anys: augment de l'atur, tancament de negocis i empreses, emigració, retallada de la despesa pública...

"Nou de cada deu negocis petits i mitjans tancaran d'aquí unes setmanes", explica Philokypros Andreou, president

de la Cambra de Comerç i Indústria de Limassol. El control de capital impedeix que els negocis i les empreses amb comptes al Banc de Xipre (BoC) o Laiki, les dues entitats afectades, puguin fer els seus pagaments. Només es poden retirar 300 euros diaris, 1.000 en efectiu si es viatja a l'estranger i un límit de 5.000 euros en transferències bancàries. Però, la decisió més important en el rescat xipriota va ser la d'obligar les estalviadores a pagar part d'aquest rescat.

El 16 de març, el president Anastasiades, després d'acordar-ho amb les altres institucions internacionals implicades, va anunciar que el país necessitava 17.000 milions d'euros, davant la incapacitat de l'Estat xipriota de cobrir el deute gegantí dels seus bancs. 10.000 milions provindrien de l'ajuda estrangera: 9.000 de la UE i els estats membres i 1.000 milions de l'FMI. La resta ho recaptarà el govern amb noves mesures positives i retallades.

El quitament sobre els dipòsits no assegurats superiors a 100.000 euros oscil·larà entre el 60% i el 100%

Però les previsions s'han quedat curtes un cop més. Tothom dona per fet que Xipre necessita 23.000 milions, una xifra superior al seu PIB i que quasi duplica la quantitat que havia de recaptar el govern en un primer moment.

Les condicions draconianes imposades a Xipre són una novetat a l'eurozona i s'assimilen a les que van exigir l'FMI i el Banc Mundial a alguns països de l'Amè-

rica Llatina a principis del mil·lenni. Davant la indignació general i el rebuig del Parlament xipriota, es va forjar un nou acord a corre-cuita per evitar el judici dels mercats. El nou acord imposava un quitament del 12,5% en els dipòsits superiors a 100.000 euros. Obsolet també aquest percentatge, s'especula que el quitament sobre els dipòsits no assegurats superiors a aquesta quantitat oscil·larà entre el 60% i el 100%.

Les crítiques a l'actuació del BCE i l'eurogrup no es van fer esperar. La decisió del 16 de març va provocar el pànic davant una possible fuga de capitals massiva dels bancs dels països del sud d'Europa. Moltes veus denunciaven l'actitud amenaçant i les pressions que ha rebut el govern xipriota (una economia que només representa el 0,2% de la UE) i el precedent que el cas suposa per rescats futurs. Fins i tot la revista liberal per

Tot i desenvolupar nous espais per visitants, com la Marina de Limassol, és complicat que el turisme torni a ser el motor que impulsi l'economia / NICO LUPO

excel·lència, *The Economist*, va titllar l'actuació dels organismes internacionals de "deslleial, miop i contraproduent".

UN CREIXEMENT CONSTANT

Xipre ha viscut un creixement constant durant les últimes dècades. "La nostra generació ha crescut en temps de bonança i no ha patit cap trauma nacional", explica Paris Dimetradis, periodista de 28 anys, "però ara ja no hi ha res segur". L'entrada a la UE, el 2004, va facilitar el desenvolupament exponencial del sector financer fins a acumular un capital nou cops superior al PIB. La crisi mundial, a partir de 2008, va afectar Xipre, però menys que altres països mediterranis.

L'avarícia dels sectors dirigents dels dos grans bancs va precipitar la caiguda del país. Durant anys, van comprar bons de deute grec perquè els tipus d'interès

FIM
14 a FIRA
DE MÚSICA
AL CARRER
DE VILA-SECA
www.firacarter.cat

**VINE A DESCOBRIR L'ORIGEN
DELS GRUPS DEL DEMÀ.**

EXTRAPERLO JOSE DOMINGO PUNTÍ NOTHING PLACES
JOSELE SANTIAGO & VERY POMELO SALVAJE MONTOYA
EGON SODA MIQUEL SERRA LA MÁLAGA UNIVERS
I MOLTS MÉS!

3 i 4 de MAIG
TARGETA FIM 3€

#FIMVILASECA

Un acord per solucionar la divisió de l'illa obriria nous mercats per l'economia del sud. A la fotografia, la frontera que divideix el casc antic de Nicosia / NICO LUPO

asseguraven uns beneficis molt sucosos... si es recuperaven. La crisi del deute sobirà que va viure Grècia el 2011 va deixar els bancs a la vora del col·lapse i l'Estat era incapaç d'assumir les enormes pèrdues mentre l'economia de l'illa es debatia entre la recessió i un creixement pírric. A més, el president anterior es va negar a demanar un rescat durant més de sis mesos -tot i les advertències- i la tardança no ha fet sinó endurir les condicions imposades a l'illa.

Però la classe política no era l'única que menystenia la situació en què es trobava el país. "En una reunió amb els meus homòlegs grecocipriotes, l'any passat", explica el president de la Cambra de Comerç de la República Turca de Xipre del Nord, "els vaig advertir dels riscos que corria la seva economia i tothom em va dir que no passava res, que no hi havia cap problema".

L'EXPERIMENT DE XIPRE

La impressió que han "experimentat" amb Xipre, una petita economia de la UE, és el que indigna més la població xipriota. "No crec que s'haguessin atrevit a fer el mateix amb la City de London o Luxemburg", continua Evripidou, que treballa al diari en anglès *Cyprus Mail*. La capital britànica és un dels principals centres de rentat de diner rus. Philokypros Andreou assegura que, a Xipre, hi ha 18.000 milions de capital rus, mentre que, a la UE, n'hi ha 324.000 milions. Però és probable que les xifres siguin molt més elevades.

La indignació de la població amb la UE i els seus líders no s'ha traduït en protestes al carrer. Hi ha hagut manifestacions puntuals d'estudiants o pensionistes o una aturada de les treballadores dels bancs. Els cartells que adverteixen de les quantitats de diners que es poden

retirar a les seues bancàries i les llargues cues que s'hi formen és l'única imatge que fa entreveure la crisi.

Els bars i els restaurants encara continuen plens i és difícil trobar-hi lloc dels nits del cap de setmana. L'Oktana és un dels bars famosos freqüentats pel jovent local, on Claudio Saghbni sol reunir-se amb els amics. "Dels vuit que veus aquí, tres hem perdut la feina les últimes setmanes", explica amb una cervesa a la mà. 12 dels 35 treballadors de l'empresa de publicitat on treballa han estat acomiadats. El mes de juny, quan acabi el seu contracte, té la intenció de viatjar per l'Àsia i, després, buscarà feina, però ja es planteja la possibilitat de sortir del país.

Les previsions asseguren que l'economia xipriota es podria contraure un 8,7% aquest 2013. La pregunta que es fan ara les economies és quin serà el camí que escollirà el govern per pal·liar els efectes

negatius. I si aconseguirà evitar la sortida de l'euro. Les reserves de gas descobertes a les costes de l'illa són una de les possibilitats que té Xipre per augmentar els ingressos. Europa vol disminuir la dependència energètica amb Rússia, que arriba al 60% del consum total, i el gas xipriota podria aportar el 40% del seu consum anual. La manera més viable de vendre aquest gas a Europa els propers anys és a través de Turquia. I la majoria de gent no en vol sentir a parlar. "No vendrem el gas a Turquia, no tenim confiança en els seus polítics", diu Philokypros Andreou. 40.000 efectius de l'exèrcit turc ocupen la part nord de l'illa ininterrompudament des de l'any 1974.

Però la situació econòmica a la qual s'enfronten les habitants de la República de Xipre és totalment nova. "Estic convençut que la mentalitat de la població del sud canviarà quan vegi que vénen mal dades", explica l'economista turcxipriota Necdet Ergün, en un bar a la part turca de Nicosia, a una cinquantena de metres del pas fronterer. Defensa que una integració econòmica amb Turquia, que és una potència regional, i la venda de gas a través de les seves canonades és la millor alternativa que té el govern xipriota ara mateix.

"No crec que s'haguessin atrevit a fer el mateix amb la City de London o Luxemburg"

La realitat és que la població de Xipre encara està en estat de xoc. "No entenc com és que ningú, ni els líders polítics, ni els responsables econòmics, ni els directors de bancs -explica Fotis a la seva botiga de lloguer de cotxes- ens hagi advertit del que ens queia a sobre". Però el rescat no ha sorprès tothom: almenys 6.000 persones van transferir els seus diners a l'estranger durant les setmanes prèvies al rescat. De drames, n'hi ha molts, com el de la Universitat de Xipre, que tenia els seus diners al Banc de Xipre, o la d'un home amb càncer terminal que va estalviar fins a 500.000 euros per la seva família i, probablement, els perdrà tots o gairebé tots. Xipre ja es troba a la mateixa autopista que Itàlia, Portugal o l'Estat espanyol i sembla que retallarà la distància amb aquests països en temps rècord. ◀

agro cultura
La revista de la producció ecològica i l'agrocologia
Amb informació tècnica i actual
Compromesa amb el nostre sector
Arrelada en el territori
La publicació que t'ajuda en la teua pràctica professional
subscriu-te a l'agricultura ecològica
L'Edi. Grup de Recerca Agronòmica - Tel. 93 879 72 31 - info@gruprecerca.org - www.agrocultura.org

ON AIR
www.radiopica.net
Descobreix una altra realitat !!

L'ACCENT
Periòdic popular dels Països Catalans
subscripció + publicitat = info@laccent.cat
www.laccent.cat

Xipossible
apunta't a l'ecologisme social
www.ecologistesenaccio.cat
ECOLOGISTES

PAÍS BASC // EL PAPER DE L'ERTZAINZA I L'ÚS DE BALES DE GOMA A DEBAT

Un any després de l'assassinat de Cabacas, els responsables segueixen impunes

Beñat Zaldúa
Barcelona
@zalduartz

El 5 d'abril va fer un any que el jove seguidor de l'Athletic Club de Bilbao Iñigo Cabacas va rebre l'impacte d'una bala de goma al cap durant una càrrega de l'Ertzaintza, en un moment i a una zona on no hi havia cap tipus d'incident. Tres dies i mig més tard, va morir a conseqüència de la ferida provocada per la bala de goma. Uns fets que els testimonis presents van avalar de seguida, però que van ser negats per l'Ertzaintza i per l'aleshores conseller d'Interior del Partit Socialista d'Euskadi (PES), Rodolfo Ares. Fins i tot es va negar a admetre que la causa de la mort de Cabacas fos una bala de goma fins que l'autòpsia no va deixar cap mena de dubte.

Al llarg de tot aquest any, la versió d'Interior ha estat defensar que, en el moment de la càrrega, hi havia una baralla a la zona de l'Herriko i que el desenllaç fatal va ser poc més que un accident. Interior no va facilitar -ni als advocats ni a l'Ararteko, el síndic de greuges- la informació necessària per tirar endavant una investigació sobre els detalls de l'assassinat de Cabacas. De fet, l'Ertzaintza ni tan sols va obrir una investigació interna. A més, la defensa de la família Cabacas-Liceranzu s'ha queixat constantment per fets com l'escàs interès mostrat per la fiscalia o que els agents responsables declarassin com a testimonis i no com a imputats. Els fets són clars: un any després de la mort de Cabacas, no hi ha ni un sol agent de l'Ertzaintza imputat pels fets.

Tot i això, les comunicacions internes de l'Ertzaintza durant la càrrega, fets públics la setmana passada per Naiz.info, han aportat proves noves que no

Prop de dues mil persones van participar a l'acte d'homenatge a Iñigo Cabacas que es va fer a Bilbao el 9 d'abril de 2012 / ALATZ UGALDE

fan més que desmentir la versió oficial. Les gravacions mostren molt clarament que l'ordre de carregar va ser donada per un comandament des de la comissaria de Deustua, tot i els avisos dels agents sobre el terreny, que van explicar en més d'una ocasió que la situació al voltant de l'Herriko estava "controlada". "¡Entrar con todo!", va ser la consigna del comandament.

L'Ertzaintza ni tan sols va obrir una investigació interna després dels fets

Aquestes gravacions no només descrediten la versió oficial que parlava d'una suposada baralla al lloc dels fets, sinó que demostren que els agents sobre el terreny van saber des d'un primer moment que hi havia un ferit greu per una bala de goma. De fet, van ser ells que van avisar una ambulància i van advertir

al seu comandament, com a mínim dues vegades: "No sé si es un pelotazo o se ha desmayado", diu el primer; "Ha debido recibir un pelotazo", diu el segon. La resposta del comandament parla per si sola: "Vale, vale, se habrá desmayado".

La indignació provocada per aquestes revelacions i la sensibilitat amb què es viu aquest fet a la societat basca -la setmana passada es va estrenar el documental *Iñigo Cabacas, crònica de una herida abierta*- han obligat la conselleria d'Interior, ara en mans del Partit Nacionalista Basc (PNB), a moure fitxa. Tot i que continuen insistint que va ser un accident, el mateix dia que es van conèixer les gravacions, la nova secretària de Seguretat (abans Interior), Estefanía Beltrán de Heredia, va anunciar que l'Ertzaintza assumiria "les responsabilitats que se'n derivessin". Mes enllà de declaracions, el cert és que, quatre dies més tard, el govern va decidir apartar sis agents que van participar a l'operatiu, fet que demostra

que el govern sap perfectament qui hi va estar implicat, encara que l'Ertzaintza assegura que no té cap registre de llançament de bales de goma aquell dia -cosa que va contra la llei.

EL PAPER DE L'ERTZAINZA A DEBAT

L'assassinat d'Iñigo Cabacas, precedit per les greus ferides que va patir un jove de Gasteiz per part de l'Ertzaintza durant la vaga del 29 de març de 2012, va posar sobre la taula el paper de la policia basca, sobretot en un nou escenari polític en què l'esquerra *abertzale* ha apostat clarament per la lluita no violenta.

El primer pas va ser anunciar una limitació en l'ús de les bales de goma i comprar llançadores com les que fan servir els Mossos d'Esquadra -escopetes GL-06, que disporen projectils de *foam*, menys lesius. Aquesta mesura, però, no afecta els efectius antidisturbis i, per tant, com ja s'ha denunciat des de diversos àmbits, el seu efecte serà limitat. Un fet que no encaixa amb la votació que es va fer poc després de la mort de Cabacas al Parlament de Gasteiz, on PNB, EA i Aralar van votar a favor de la prohibició de les bales de goma. Aleshores, no sumaven majoria absoluta, però, ara, amb el PNB al govern i amb EA i Aralar dins d'EH Bildu, aquestes forces -juntament amb l'esquerra *abertzale*- sumen una àmplia majoria capaç de tirar endavant la prohibició. El PNB encara no n'ha volgut saber res. L'Ertzaintza també va anunciar -igual que els Mossos després del cas d'Ester Quintana- que revisaria els protocols d'actuació, però, a dia d'avui, el cert és que amb prou feines es pot trobar alguna diferència amb actuacions passades, com es va fer palès la setmana passada a Donostia, on l'Ertzaintza va desfer un mur humà de 800 persones per detenir vuit joves condemnats per l'Audiència Nacional. ◀

ecofestes
Solucions ecològiques per a les teves festes!!

93 837 15 48
www.ecofestes.com

Un artista de culte de-generat

Kevin Johansen va néixer a Alaska, va passar la seva infància als Estats Units i la seva adolescència a l'Argentina, on sembla haver-se instal·lat definitivament. Aquest músic, que va començar a l'antològic club novaiorquès CBGB (Country, Bluegrass and Blues), que va coquetejar amb la fama fa uns deu anys a propòsit de l'èxit comercial d'una cançó de l'emblemàtic 'Sur o no sur' i de la seva nominació per als premis Grammy llatins, es declara "artista massiu de culte". De pare nord-americà i mare argentina, li agrada jugar amb l'absurd, la ironia, els jocs de paraules i la diversitat. De pas per Barcelona per presentar el seu últim disc 'Bi', aquest artista "de-generat" explica a la DIRECTA els seus inicis, el seu creixement gradual, la seva relació amb l'Estat espanyol i el seu compromís social.

Cecilia Valdez
@La_Directa

Bé, explica'm una mica com van ser els inicis...

Crec que tot és culpa dels pares, òbviament. En el meu cas, de la meua mare, que va rebre una beca per estudiar als Estats Units i, de la seva Buenos Aires natal, va anar a parar a Colorado, on va conèixer el vell Johansen, el meu pare. Ell va haver de fer el servei militar a Alaska, perquè no va voler anar al Vietnam, i aquí és on vaig néixer jo. Així doncs, els primers records són blanquinosos, literalment, però sí que recordo coses, sobretot música. Tots dos cantaven bé i tenien una tendència musical molt forta. Llavors, els primers discos van ser una combinació de tango i folklore argentí amb Bob Dylan, Joan Baez, els Beatles. I més tard, el fet cultural d'anar a Buenos Aires. És aquí on em vaig formar i vaig prendre les primeres decisions importants respecte a la música.

Parla'm una mica de Bi, el teu nou disc.

Bi és un disc que conté bona part de l'essència de què estem parlant, però que té relació amb el primer disc: *The Res*, que va ser la puntada de peu de la meua carrera de solista. Aquest disc es va gravar al CBGB de Nova York, on vaig viure deu anys, i va ser l'inici de tot. A partir d'aquí, es va entendre una miqueta aquesta cosa de-generada. I *Bi*, el que fa és un cercle d'aquests deu anys ençà.

Ho acabes d'esmentar: et continues considerant un artista de-generat?
Sí, en realitat, va ser una manera de par-

lar perquè, sobretot a Madrid i a Barcelona, els periodistes em preguntaven molt: "Bé, però quin gènere fas?". Estaven molt preocupats pel gènere. Jo simplement em considero un cantautor i crec que el meu gènere és la cançó.

Què creus que va canviar des de l'èxit massiu de Sur o no sur fins ara?

No sé si va ser tant massiu, crec que va ser més progressiu. D'una banda, a Buenos Aires, una cançó va entrar en una telenovel·la i va ser un *boom*, però també un maldecap, perquè jo havia concebut *Sur o no sur* com un disc conceptual i, de cop, sonava molt una cançó meua en anglès. I jo pensava: "Ai, Déu meu. Tots pensaran que faig cançons divertides en anglès a la Barry White!". Això em feia pànic, però, després, em vaig tranquil·litzar i vaig pensar: "Bé, als qui els agradi, descobriran aquesta cançó en el context d'un disc que es diu *Sur o no sur* i, llavors, entendran que sóc un de-generat i que també hi ha altres cançons". Fins i tot van nominar *Sur o no sur* als Grammy llatins com a millor disc de l'any, cosa que, per mi, en aquell moment, era inimaginable.

Com és la teua relació amb les discogràfiques? Com gestiones els discos, els enregistraments, els concerts?

Jo sempre vaig ser una mica contranatura, *antitiming*. Quan vaig viure a Nova York, més que un artista de culte, era un artista ocult. La primera vegada que vaig tocar, vaig tenir la gran sort de descobrir, al CBGB, Hilly Kristal, l'amo del llegendari antre del punk rock. Se'm va apropar i em va dir: "M'encanta el que fas", i

/ STEFANO MORELLI

em va preguntar per què cantava en castellà i en anglès. Li vaig explicar una mica la meua història i ell em va oferir les instal·lacions que tenia el CBGB per gravar i per tocar. Després, en una època en què tothom es feia independent, fa uns anys, vaig firmar amb la Sony, molt a contracor. Va ser un procés molt gradual i, com que es van portar bé, vaig acabar signant amb ells el 2006. D'aquesta manera, vaig anar coneixent una mica aquesta situació estranya de les discogràfiques, d'Internet i de tot el que són les baixades il·legals i legals i tota aquesta nova dinàmica.

Què en penses, d'això?

Penso que es fa molt soroll i que, fa cent anys, quan començava la ràdio, les discogràfiques també tenien por, però, després, la ràdio va acabar contribuint a la venda de discos. Crec que la gent està

escoltant i consumint més música que mai. Potser el més interessant dels últims temps és que, allà on es talla el bacallà, és a l'espectacle en viu. A mi m'encanta tocar en directe, és un exercici de connexió del qual gaudeixo molt i això m'ha ajudat a difondre el projecte. Els últims anys, més enllà d'estar en una *disquera*, la promoció no ha estat forta, sinó que ha estat més aviat orgànica. Això, a l'Estat espanyol, també va ser molt bonic, perquè va ser un procés que mai no *la va petar*, però on sempre hi ha hagut una cançó que ha cridat l'atenció d'un públic, d'un seguit de fidels. I crec que l'altre fenomen interessant és que, ara per ara, es pot ser massiu de culte. De culte global, com si fossis un Jim Jarmusch, un director de cinema que sap que té mil fans a totes les capitals del món. Això és una mica el fenomen que s'ha produït amb artistes massius de culte com és el meu cas.

Quin és el teu compromís amb les causes socials?

Jo participo en moltes coses, des de la defensa de llibertats individuals fins a haver tancat la nit que es va celebrar l'aprovació del matrimoni igualitari a l'Argentina, o cantar per les víctimes del tren de la tragèdia d'Once. Intento fer tot el que està a les meves mans. He participat en un munt de coses solidàries i hi continuo participant. Crec que el compromís és constant, cal trobar la manera d'aconseguir que el que fas serveixi per aquest tipus de causes.

Com veus la situació a l'Argentina ara per ara?

Em sembla que tot s'ha globalitzat força. Noto una mena de guerra civil incipient a tots els països, que la política és descaradament per veure qui controla la caixa monetària de cada país. Tinc una frase, a *Bi*, que diu: "La petitesa humana no para de créixer" i té relació amb la manca de dignitat de la política. Això se sent molt i ha creat molta indignació. A l'Argentina, crec que, mal que mal, estem molt millor que a altres països. És un país que encara no està tan malalt com els Estats Units, que està molt malament, en el terreny psicològic. ◀

Bregovic i el 'manele': músiques, elits i classes socials

Oriol Fuster i Cabrerà
@La_Directa

Goran Bregovic torna a la càrrega i ho fa més compromès que mai. En la seua última proposta, *Champsagne for Gypsies* (Universal, 2012), l'home orquestra i compositor pren partit per un tema massa sovint bandejat de l'agenda política d'arreu: l'empoderament del poble gitano. Ho fa en un moment -poc després de les expulsions de gitanos a França i Itàlia, de la crema de cases a Hongria o de brots de violència racista a Sèrbia- en què, afirma, la situació dels roms és d'"extrema pressió"; i ho fa a la seua manera: reutilitzant alguns dels artistes gitanos més destacats de l'escena internacional i ajuntant-los en un mateix llarga durada monogràfic.

Les col·laboracions alternen figures internacionalment més que reconegudes -i esperables en un àlbum d'estes característiques- com Gipsy Kings o Gogol Bordello amb d'altres no tan reconegudes, com Selina O'Leary (provinent d'Irlanda) o Stephan Eicher (provinent de Suïssa). Però la col·laboració més sorprenent -i amb diferència- és la d'un poc ortodox i fascinant Florin Salam, *manelista* per excel·lència i quasi desconegut fora de les fronteres romaneses.

EL 'REGGAETON ROMANÈS'

Proper al *turbofolk* serbi, l'*skiladiko* grec o la *chalsa* búlgara, el *manele* -lluny de ser un quartet de pop barceloní- és un tipus de música molt popular entre les capes més humils de la població romana, mescla de melodies d'origen tradicional turc amb sons i ritmes electrònics. Tipicament -i de manera reduccionista- associat als gitanos per part de la majoria de la població romana i repudiat dels cercles intel·lectuals i acadèmics per les seues lletres simplistes i políticament incorrectes i per unes melodies pobres i repetitives, el del *manele* és -tal com passa amb altres expressions de música popular marginal com la cumbia

villera o, fins fa quatre dies, la rumba catalana- un dels fenòmens musicalment i sociològicament més interessants del país.

El 'manele' és una mescla de melodies d'origen tradicional turc amb sons i ritmes electrònics

Però, que les lectores benintencionades no esperen trobar lletres compromeses carregades de consciència social i dura reivindicació de classe en el *manele*: malgrat -o potser arran de- la inexistència *de facto* d'una classe mitjana a Romania, el lirisme de la gran majoria de peces versa sobre poc més que desamors, sexe, diners i competició a veure qui és el més *gangsta*. Dotzenes d'intèrprets i compositors, canals de televisió monogràfics, ràdios pirates, clubs d'oci

legals i il·legals, *fanzines*, infinits recopilatoris en mp3 venuts de mà en mà al mercat de Bucarest... L'interès del *manele* rau, sobretot, en una subcultura *underground* que s'ha desenvolupat al voltant de les addictives melodies interpretades per *manelistes* com Florin Salam. Tanmateix, en l'atractiu del fenomen no tot és *triburbanisme* ni plaer pel kitsch. Si Daddy Yankee i Calle 13 no són el mateix, tampoc no ho són Adrian Minune i Florin Salam: i és que es fa evident que moltes de les noves veus nascudes al voltant del *manele* acabaran esdevenint un important planter de la música d'arrel per la seua qualitat.

UN DOBLE EMPODERAMENT?

Que algú tan reconegut com Goran Bregovic -generalment molt respectat entre la intel·lectualitat est-europea per, poc després de les guerres iugoslaves, haver sigut capaç de posar la regió balcànica al mapa

Florin Salam, estrella del 'manele', col·labora al darrer disc de Goran Bregovic

d'una manera positiva- invite a participar al seu últim disc una colla de gitanos i, a més, un dels màxims representants d'este univers cultural *underground* romanès és, sense cap mena de dubte, un bon sotrac a l'imaginari immobiliari de part d'estes societats. Significa, també, el pas a primera línia d'uns músics que, malgrat la seua enorme popularitat, fins ara, només havien estat notes al peu de pàgina de l'àmbit internacional i menys que un nyap pel que fa a les elits locals; amb el possible empoderament del seu entorn popular immediat pel que fa a la consideració d'un mateix. Però, més enllà de les bones intencions, si el gest de Bregovic servirà d'alguna cosa, quedarà en un simple *épater* o -el que seria pitjor- en una variant balcanista del blanc ric busca negre pobre destinat a *progres* occidentals fans del *disco disco partizani*, és quelcom que encara està per veure. ◀

Xavier Diez

L'Anarquisme fet diferencial català

Influència i llegat de l'anarquisme en la història i la societat catalana contemporània

ISBN 978-84-92559-44-2 | 120 pàgs. | 9 €

www.viruseditorial.net | www.viruslibreria.net | info@viruseditorial.net

editorial · distribuïdora · llibreria web

editorial
virus

Cinema d'autoria: la inspiració no està en crisi

En un context de gran transformació de l'oferta cultural al nostre país, sorgeix una alternativa que ens recorda que l'art continua resistint, una primavera més. Per tercer any consecutiu, el D'A-Festival de Cinema d'Autor de Barcelona ens presenta una selecció dels millors autors i autores contemporànies a partir de pel·lícules inèdites als nostres cinemes.

Victor Alonso Berbel
@valonsoberbel

Es trassells de la temible crisi econòmica també han arribat, com no podia ser d'altra manera, al món del cinema: l'anunci del tancament de la distribuïdora independent Alta Films, la darrera setmana, és l'últim esdeveniment d'un conjunt de notícies que ens traslladen a un nou escenari, on la manca de subvencions i l'alt nivell de gravació fiscal semblen no deixar espai a la cultura alternativa. És en aquest moment que, afortunadament, es presenta el Festival de Cinema d'Autor de Barcelona, D'A, una iniciativa que vol reivindicar el cinema com a espai de llibertat creativa que s'escapa dels paràmetres restrictius de la lògica del mercat. Al llarg d'una setmana, entre el 25 d'abril i el 2 de maig, diversos espais de la ciutat acolliran una seixantena de pel·lícules d'àmbit internacional, però amb una forta presència europea.

VELLS I NOUS TALENTS

La tercera edició del D'A ofereix un programa molt interessant a les persones més cinèfiles, però també a les àvides descobridores de figures emergents: aquest és el fruit de la combinació de l'estrena d'obres d'autores consolidades dins la secció *Direccions* i la presentació d'artistes noves a l'apartat de *Talents*. El britànic i sempre suggeridor Michael Winterbottom, que ja va sorprendre amb *Wonderland* i també havia treballat el documental amb *Road to Guantanamo* o *La doctrina del shock*, presenta *Everyday*, un drama carcerari rodat al llarg de cinc anys. Altres directors reconeguts

com l'iranian Abbas Kiarostami (amb el drama sobre la incomunicació *Like someone in love*) o el francès Michel Gondry (amb la polèmica història social ambientada al Bronx, *The We and the I*) són els pesos més destacats de la programació.

DEU ANYS DE CINEMA ROMANÈS

El D'A s'inaugurarà el 25 d'abril amb l'estrena de la pel·lícula *Tango Libre*, de Frédéric Fonteyne, el retorn del director d'*Una relació privada*, que -després de vuit anys allunyat de les càmeres- torna a comptar amb l'actor Sergi López per protagonitzar la seva nova obra: tots dos presentaran el llargmetratge. Aquest serà el tret de sortida d'una setmana on les espectadores viatjaran des del cinema més proper a l'actualitat (dins la secció *Realitats*) fins a la retrospectiva *Deu anys de cinema romanès*, un repàs a alguns de les cineastes d'aquest país que expliquen molts dels canvis socials i polítics que ha sofert Romania en poc temps. D'entre tots ells, cal destacar l'obra de Cristian Mungiu, possiblement l'autor que va fer que totes les mirades es girassin cap a l'Est després de guanyar la Palma d'Or a Cannes l'any 2007 amb *4 meses, 3 setmanes, 2 dies*. El D'A projectarà la seva obra completa.

CINEASTES CATALANES

Les noves generacions de directors i directores locals també tindran el seu espai dins la tradicional secció *Autoria catalana*, que defugiu les obres exhibides als circuits més comercials. Així, Marçal Forés (que ha aconseguit l'èxit amb *Animals*) oferirà el migmétratge *Paradise* i Hammudi Al-Rahmoun Font portarà la seva visió particular d'*Otel·lo* a les nostres sales, després d'haver guanyat els

Algunes realitats socials, com la retratada a *The We and the I* (Michael Gondry, 2012), s'escapen dels circuits convencionals

premis a Millor Pel·lícula i Millor Actriu a l'European Independent Film Festival de París.

També és catalana la pel·lícula que clausurarà el festival el 2 de maig, *La plaga*, amb la qual Neus Ballús debuta en la direcció, a mig camí entre el documental i la ficció, apropiant-se a la crisi econòmica a través de la història de cinc persones de l'extraradi de Barcelona que lluiten per superar-la. Una lluita inclement, extensible a molts sectors de la nostra societat, davant la qual tan sols ens queda, a través de festivals com aquest, el refugi del cinema i la cultura.

Del 25 d'abril al 2 de maig
Espais: Aribau Club 1, Aribau Club 2, CCCB (Teatre i Auditori) i Filmoteca de Catalunya + info: cinemadautor.cat

Diaris personals a 24 fotogrames per segon

El director François Truffaut havia afirmat que el cinema del futur seria, indubtablement, personal, una confessió constant davant la càmera. Dècades més tard, aquesta tendència es mostra molt present a les obres de les autores més avantgardistes. Diaris filmats, autoficció, autoreferencialitat, un jo omnipresent, cinema fet en primera persona... Hereves de l'incessantment actiu Jonas Mekas, que als noranta anys continua gravant el món extern i l'interior, artistes com Elias León Siminián (amb la suggeridora i, alhora, reeixida *Mapa*) o Lena Dunham (amb la premiada *Tiny Furniture*), entre moltes altres, es plantejen aquest diàleg entre biografia i ficció a la secció *Film diaries* que incorpora l'edició del D'A d'enguany.

LA DIRECTA PUNTS DE VENDA

ADREÇA
Pepereria Abrisca - Pg. de l'Estació 21
BARCELONA - C/taí Vella
Taller de Músics - Requesens, 3
Icària - Arc de Sant Cristòfol, 11 23
Xarxa Cursum Solidari - Pl. Sant Agustí Vell, 15
El Lokai - C/ta, 1 bis
La Rosa de Foc - Joanau Costa, 34
Logofòbia - UB Ravat, Dm. 10-18h
Quiscó Colom - Rambles
Etnomusic - Bonsucces 6
Quiscó Tablers - Rambles
BARCELONA - Excmpte
Quiscó Manu - Napoleó Rosselló
BARCELONA - Gràcia
Aldarri - Martínez de la Rosa, 57
Capí Cua - Torrent de l'Oliva, 99
Infospaia - Plaça del Sol, 19

Talla - Verill, 12
Papeteria Cercles - Balen 201
Estanc - Rosselló amb Castellers
BARCELONA Guinardó
Rocaquinarria - Xiprer 13
BARCELONA - Nou Barris
Casa de Barri de Prosperitat - Plaça Angel Pestana s/n
Ateneu Popular de 9 Barris - Portinat, 11 15
Can Basté - Fabra i Puig, 274
BARCELONA - Sant Andreu
Bar La Ura - Corrorella, 15
Quiscó Comerç - Plaça Comerç
Quiscó Rambla - Fabra i Puig, 10
Ateneu Llibertari - Corrorella, 82
BARCELONA - Sant Gervasi
Quiscó Puntí Coma - Guillem Tell, 29
Quiscó - República Argentina, 233

Quiscó - Justat, 38
Llibreria Hernández - Passeig Reina Elisenda de Montcada 2
BARCELONA - Sants
Centre Social de Sants - Oribelles, 30
Espai Obert - Violant d'Hongria, 71
La Ciutat Invisibile - Riego, 36
Torre d'Escudella - Premià, 20
Teleria Malea - Riego, 16
Quiscó Colveres - Sants, 79
Quiscó Francisco - Vilardeiel
Cooop57 - Premià, 16
Kollom Club - Rossend Arais, 9
BELLATERRA
Quiscó de Ciències de la Comunicació
BERGÀ
Llibreria La Mafalta - Plaça Viladomat, 21

CALDES DE MONTBUI
Quiscó del Carrabó - Av. Pl. Margall, 183
Papeteria Can Rosell - Av. Josep Fontcuberta, 118
CARDEDEU
Quiscó del Centre - C/ta de Canoves, 4
CONSELLA DE LLOBREGAT
CST - C/ta d'Esquines, 46
Ateneu Popular - Jacint Guerrero, 8
ESPLUGUES DE LLOBREGAT
Uvod - Joaquim Rosal, 22
Quiscó - J. Rosal amb Laureà miró GAVIA
Art Valtà - Sant Joan, 1
GIJONA
Les Voltes - Plaça del VI, 2
Quiscó - Plaça Catalunya
Logofòbia - UOG, Df. 10-18h.

GRANOLLERS
Llibreria La Gralla - Plaça dels Cabrits, 5
Anònims - Miquel Ricomà, 67
El Raó Ecològic - Roger de Flor, 86
L'HOSPITALET DE LLOBREGAT
CSOJ - Justinià - Av. Vidreres, 22
CIC - Mare de Deu de Montserrat, 10
Aula de Cultura de St. Josep - Av. Isabel la Catòlica, 32
IGUALADA
Llibreria Cal Rabat - Santa Caterina, 17
Ugim - Puj. Capità Gall, 4
LEIDA
Can Ramon - Balçada de la Trinitat 5
Espai Fundació - Pl. Margall, 26
MANRESA
Moés - Joc de la Pilota, 9

MARTORELL
Llibreria Miró - Francesc Santacana, 12
Llibreria Estel - Francesc Massana, 16
MATARÓ
Llibreria Dòria - Pujol, 9
MOLINS DE REI
Barba - Rafael Casanova, 45
PALMA DE MALLORCA
Llibreria Mallorca - Estèssia de Santa Eulàlia 11
EL PRAT DE LLOBREGAT
Llibreria Drac - Ferran Puig 38
RIPOLL
Gràfic Paper - Progrés 27 i Mossèn Cirilo Verdaguier, 14
RIPOLLET
El Local - Monturiol, 32
SABADELL
Cant Capadabianca - Comte Jofre 80

SANTA COLOMA DE GRAMENET
Aramatx - Montserrat 3
La Krida - Sicília, 97
Distributives - Sant Ramon, 22
SANT BOI DE LLOBREGAT
Bar Sense Nom - Plaça de les Preses, 3
Oxford - Ronda Sant Ramon, 113
SANT FELIU DE LLOBREGAT
Eulàlia 11
SANT JOAN DESPI
Kiosk D'Art - Pg. Canal s/n amb Av. Barcelona
SARROGÒ
La Crepera - Calícia, 8
SANT PERE DE RIBES
Gabaldà - Plaça de la Font, 2
LA SEU D'URGELL
Llibreria La Llibreria - Sant OI, 1

SITGES
Quiscó Can Jomet - Major, 8
TARRAGONA
CGT - Rambla Nova, 97-99, 21
TARRAGONA
Llibreria Bufavents - Major, 23
Forn Cadenà - Av. Barcelona, 61
TERRASSA
Terrassa Respon - Societat, 6
Ateneu Candela - Sant Galetà, 73
VALENCIA
Cafè Tendur - Silvia Romeu, 16
Llibreria Sarrà - Danzas, 5
Terra - Baró de Sant Petri, 9
Sotopau - Carrissers 8
VILAFRANCA DEL PENEDÈS
La Format - Pinedes, 17
VILADECIANS
Llibreria Els Nou Rals - Sant Joan, 19

Indústria discogràfica versus cultura 'netlabel'

'Netlabel' és un segell que distribueix la música mitjançant la xarxa i que es basa en la filosofia del 'Do It Yourself'

Serge Llorca Lloret
@Acantons

Ja fa uns anys, en determinats ambients dels nostres subsòls, ha aparegut el que moltes anomenen 'cultura netlabel'. Una traducció ràpida i imprecisa d'aquest anglicisme seria segell discogràfic per Internet. En l'actualitat, dins el món de la música independent, els 'netlabels' són un fenomen prou potent per generar una sinèrgia molt integrada al ciberespai que acabi esdevenint, també, part del món físic.

Més enllà de la diversitat d'interpretacions, hi ha uns mínims compartits. En síntesi: un *netlabel* és un segell discogràfic que distribueix la seua música en formats digitals (normalment MP3 o OGG) mitjançant la xarxa i, sovint, utilitza tècniques de guerrilla en la promoció, és a dir, formes no convencionals de comunicació i intervenció, normalment relacionades amb el disseny gràfic. A més, potencia les descàrregues gratuïtes, raó per la qual no acostuma a obtenir ingressos econòmics i, per tant, no hi ha cap relació econòmica entre segell i artista.

Per comprendre aquests aspectes, cal contextualitzar l'escena *netlabel* a l'era digital amb l'aparició d'Internet i de nous formats d'àudio digitals que permeten escoltar música sense un suport físic (vinil, cassette...). L'abaratiment del preu dels ordinadors hi facilita l'accés i, per tant, cada vegada més gent els utilitza com a ferramenta per fer música. Açò,

sumat a l'expansió de la connectivitat a Internet, fa que el cost de produir música amb una certa qualitat siga molt baix i que distribuir-la de manera massiva estiga a l'abast de tothom i no sols de les grans discogràfiques.

LLICÈNCIA 'CREATIVE COMMONS'

Per publicar la música, la majoria de segells *online* empen llicències lliures o *copyleft*, que estimulen la descàrrega gratuïta, mentre que la gran indústria fa ús del copyright i no l'autoritza. Les llicències més utilitzades són les *creative commons* i permeten que terceres persones utilitzen o modifiquen l'obra sota unes condicions determinades escollides per l'autora. Així, la relació entre autora i *netlabel* és horitzontal, ja que és ella mateixa qui explota els drets de l'obra, amb tot el que comporta, al contrari que amb el restrictiu *copyright*. Com que no hi ha lligam contractual entre ambdós, l'autora es pot enjogassar amb altres *netlabels* o, fins i tot, amb segells amb un perfil més clàssic. Nogensmenys, el *netlabel* també concep material en vinils o CD, però d'edició limitada.

L'EVOLUCIÓ DEL 'NETLABEL'

Els primers *netlabels* apareixen l'any 1991 amb Kosmic Free Music Foundation, seguit de Five Musicians (1995), Monotonik (1996) o Tokio Dawn Recordings (1997). A l'Estat espanyol, el fenomen no arriba fins l'any 2001, amb Plataforma.LTW, de la mà de l'artista madrileny Rec_Overflow. Als Països Catalans, actualment, en trobem uns quants d'una qualitat gens menyspreable,

quasi sempre dins l'àmbit de l'electrònica: Pendriverec, Discontinuu, Low Toy... A escala internacional, seria recomanable fer una ullada atenta a *netlabels* com Crazy Language, Bedroom Research, Brainstormlab, aaahh records, Jahtari, etc.

De llavors ençà, n'hi ha tants que és quasi impossible escoltar tota la música que es genera. A més, tot el que es publica no ha de ser bo necessàriament. Per compensar el problema de la sobreinformació, s'han creat plataformes (*netlabelism*,

El netlabel ajuda a visibilitzar el treball creatiu i a reduir-ne les barreres legals i materials

phlow, free music archive...) o blocs personals (la gramola, oir para crear, dissonàncies...) dedicades a la tria i la crítica de música lliure amb l'aplicació d'un cert rigor per destriar el gra de la palla. Una tasca que, de vegades, és subjectiva, però que facilita molt la cerca de música dins la immensitat d'Internet.

D'alguna manera, la cultura *netlabel* subverteix les regles del joc: dinamitza unes maneres de fer obsoletes i verticals heretades de la indústria discogràfica tradicional, vinculada a multinacionals i orga-

A l'Estat espanyol, el fenomen *netlabel* va arribar de la mà de l'artista madrileny Rec_Overflow

nismes privats d'explotació de drets, com ara la SGAE. Aquestes intermediàries es lucren de la gestió per un repartiment inequitable dels beneficis. Per la seua banda, el *netlabel* ajudaria a visibilitzar el treball creatiu i a reduir-ne les barreres legals i materials mitjançant una nova regulació i una eina tant potent com Internet, que acurta distàncies. En definitiva, es tracta de repensar allò que ja se sabia i d'aprofitar-se d'uns recursos que ofereix el món contemporani per revolucionar els sistemes de producció, difusió musical, etc., i fer-ho avinent per a qualsevol. Al cap i a la fi, el que es posa de manifest no és més que unes pràctiques vinculades a l'ideari *Do It Yourself* (DIY), que ha existit sempre al llarg de la història, però reapareix amb el moviment punk dels 70 i els 80, i que, a casa nostra, es podria traduir com a *autogestió*. La cultura *netlabel* entronca de ple amb eixa filosofia: podem i volem fer-ho i no necessitem de grans estructures ni presupostos milionaris, en tenim ganes i au. Potser no és cap panacea, però, almenys, contribueix a fer que el panorama musical siga més horitzontal. ◀

Pàgines especialitzades:

netlabelism.com
freemusicarchive.org
dissonancies.wordpress.com
gramolanetlabel.blogspot.com.es

26 ABRIL · ATENEU POPULAR 9BARRIS · 22H · 6/8€

AMPARO SÁNCHEZ PRESENTA A BARCELONA alma de cantadora

kasba music www.kasbamusic.com

POCA BROMA,

1 de MAIG

(PER ALGUNS, UNA COSA TAN ANACRÒNICA COM TENIR UNA FEINA DIGNA)

BARRI INTERNET

@galapita — @Hibai_ — @josianito

SOFG

'Bookcrossing'

El *bookcrossing* és un sistema d'intercanvi de llibres anònim, universal i gratuït que es fa en qualsevol lloc públic. Tu deixes els llibres i apuntes on l'has alliberat a la web. Una altra persona pot passar a recollir-los. És com el sexe amb gent desconeguda, però amb llibres: molt més excitant.

El *bookcrossing* entén que els carrers són una biblioteca gegant i lliure de la qual tothom pot participar. Quan una persona agafa un llibre, es compromet a tornar a alliberar-lo quan l'hagi llegit.

Si et ve de gust practicar-lo, pots iniciar-te visitant la web www.bookcrossing.com

LA FORÇA OBSCURA

Porno amb sentiments

Come4.org: projecte ètic que pretén crear pàgines web amb material sexualment explícit amb la finalitat de generar diners per a bones causes. Com ells i elles diuen, "My favorite charitable act? A handjob".

La pornografia a Internet genera prop de 100.000.000 de dòlars de beneficis anuals. Amb la quantitat de coses dolentes que ens afecten avui dia de les quals som conscients, "des de la pobresa fins a les catàstrofes ecològiques", creiem que no és dolent utilitzar part d'aquests recursos per treballar per bones causes. Imagina que, junts, puguem ajuntar ni que sigui un 1% de tots aquests diners: quantes coses bones podem fer amb mil milions? Què faries, tu, amb aquests diners?

Web per aportar diners al projecte: <http://es.ulule.com/come4>

BLOCS/WEBS

Llibres infantils de temàtica gai i lèsbica a la xarxa

Una ONG per la no discriminació penja una sèrie de contes a la xarxa que serveixen com a eina educativa per normalitzar el fet gai i lèsbic des d'edats primerenques i, d'aquesta manera, lluitar contra l'homofòbia i l'estretor mental. Era una bona elecció per Sant Jordi, pensa-hi l'any que ve!

ves.cat/feFg

ARBRE GENEALÒGIC

Projecte Gutenberg

El Projecte Gutenberg (PG) va ser desenvolupat per Michael Hart el 1971 amb la finalitat de crear una biblioteca de llibres electrònics gratuïts a partir dels que ja existeixen físicament. Ara, es troben disponibles a Internet.

Els textos són principalment de domini públic, bé perquè es va obtenir l'autorització de l'autor o de la persona titular dels drets d'autoria, bé perquè aquests drets ja han expirat i l'obra ja és de domini públic. També hi ha alguns textos regits per drets d'autoria que el Projecte Gutenberg ha posat a la disposició de tothom amb el permís de les escriptores. El projecte rep el nom de l'impressor alemany del segle xv Johannes Gutenberg -inventor de la impremta de tipus mòbil- i compta amb més de 42.000 llibres en diferents formats (epub, kindle...) per descarregar o per llegir *online*.

En català, podem trobar obres de Prudenci Bertrana, Josep Carner, Víctor Català, Carles Riba, Joaquim Ruyra, Josep M. de Sagarra i traduccions de Shakespeare, Carner i Puig i Ferrater, o la traducció feta per Carles Riba de *Els deu mil* de Xenofont.

Llistat de llibres en català: www.gutenberg.org/browse/languages/ca00

CROWDFUNDING

CISPA: 'Goodbye privacitat, hello Big Brother!'

La càmera de representants dels EUA ha aprovat la primera ronda de votacions de CISPA, la reencarnació d'altres intents anteriors de legislar sobre Internet com ara SOPA o PIPA, que afortunadament no van tenir èxit. Però sembla que, aquesta vegada, CISPA podrà tirar endavant, fet que suposaria una retallada important de les llibertats individuals de les internautes.

Si CISPA s'engega sota l'excusa del terrorisme, la llei es convertirà en l'instrument per conculcar qualsevol dret a la privadesa dins la xarxa. No existiran restriccions per a l'espionatge de totes les nostres comunicacions electròniques, pautes de navegació, transaccions, correus, grups i xarxes socials i, en general, qualsevol rastre electrònic que deixem de la nostra presència. Entrarem a l'era del Gran Germà.

Segons l'esborrany de llei, les proveïdores d'accés a Internet (ISP), de correu electrònic i xarxes socials podran disposar de les dades de les usuàries per posar-les a la disposició de l'Agència Nacional de Seguretat (NSA). Cal tenir en compte que la majoria dels serveis que fem avui dia a Internet (Facebook, Twitter, Gmail, etc...) pertanyen a companyies dels EUA i, per tant, la llei americana afectarà totes les usuàries d'Internet.

Els projectes de llei anteriors -SOPA i PIPA- s'havien aturat gràcies a la mobilització ciutadana i havien deixat en evidència les posicions interessades dels *lobbys* tecnològics i les agències de seguretat i intel·ligència.

Les grans companyies d'Internet, com Facebook o Microsoft, han canviat d'opinió i donen suport a la CISPA. La posició de Google no queda clara. La llei està a punt de ser aprovada.

Com assenyalava l'Electronic Frontier Foundation (EFF), el fet de disposar de les dades sense ordre judicial suposaria vulnerar el dret a la privadesa a Internet o en qualsevol comunicació electrònica. L'excusa del terrorisme obrirà una nova era: la de l'espionatge preventiu.

La web no ha trigat a reaccionar i moltes pàgines han publicat els noms de les representants que van votar a favor de la llei, s'han organitzat campanyes per expressar el rebuig a CISPA davant la classe política local i s'ha redactat una petició que ja ha obtingut més de 150.000 signatures.

Trenquem els murs. Diversos orígens. Una mateixa lluita? Migració, diversitat, internacionalisme

CSOA CAN PIELLA LA LLAGOSTA DS 27/04

Els murs que volen trencar aquest 27 d'abril són metafòrics, com tots els murs que ens separen, que fan que ens fixem molt més en allò que ens diferencia que no pas en allò que ens uneix, fent-nos més febles, més governables... I també són físics... milers de quilòmetres de murs i tanques frontereres existents arreu del món, que desemmascaren aquesta societat basada en la desigualtat i l'opressió.

Programa: 11h Campisucha. Iniciatives i autoorganització. Presentació de col·lectius d'arreu. Vine i compara-teix coneixements de la teva terra. 12:30h Debat. El moviment social dels migrants (i les nostres lluites respectives) Units en una lluita global? 14h Cabritada (ara sí!) i faves a la catalana. 16:30h Bioconstrucció a l'estil marroquí. Àmil. 16:30h La lluita contra els CIE. El cas de Barcelona. A càrrec de Carla Alsina i Mireia Vehí, de Gràfic i Tanquem els CIE's. Cultura, salut i immigració, del Grup d'Acció Comunitària i Tanquem els CIE's.

17:30h Algunes eines. Com obtenir papers? A càrrec de Xavi Muñoz (Arrels advocats). Expulsió, detenció i internament en CIE. Mecanismes de prevenció i defensa. A càrrec d'Andrés Garcia, de l'OSPDH i Arrels advocats. 19h Esclariments sobre un conflicte d'actualitat: l'Azawad (Mali). A càrrec d'Aziz Baha, de Cornellà sense fronteres. 20h Documental *Sobren raons*, a càrrec de Marielle Paon i Susana González. 21h Sopar Solidari. 22h Celebració a càrrec de Xumo Nunjo (Camerún, Catalunya i de tot arreu!) i altres artistes. Jam session multicultural. 00h Flamenc pop de la Llagosta, La Pringa. 01:30h Dj's Salseo, patxanga i drum&bass. Organitza: Can Piella, CIE's No, Cornellà Sense fronteres **Més info: canpiella.cat**

DJ25^{/04}

Tancada general: 'Pren el teu centre en defensa de l'educació pública'
Accions descentralitzades arreu del territori

BARCELONA
Projecció del documental 'Insurgence'

20h Casa de la solidaritat
C. Vistalegre, 15. Org: Nosaltes o ells

GRANOLLERS

Concert de música improvisada
22:30h Anònims, menjars i pensar.
C. Ricomà, 57. Amb Eugene Martynec (laptop), Joan Sanmartí (guitarra) i Liba Villavecchia (saxo)

MOLLET DEL VALLÈS

Manifestació i judici popular contra bancs i caixes
18:30h Ajuntament Nou
Org: PAH Mollet, Estafats per la banca, Assemblea Popular de Mollet

DV26^{/04}

BARCELONA
Xerrada 'El poder al poble. Poder constituent i subjecte polític'
20h Ateneu Rosa de Foc. C. Robí, 5
Organitza: Telèfon Roig

Recital post Sant Jordi
19h Aurea Social. C. Sardenya, 263

Sopar antirepressiu de suport a la família de Pedro Álvarez
21h Kasa de la Muntanya.
Av. Sant Josep de la Muntanya, 33

Imatges de la presó: Motins i presos en lluita
21:30h La Reina d'Àfrica. C. Bolívar, 10

REUS
Presentació del llibre 'Artur Mas: on són els meus diners?'
20h Centre Cívic Llevant. C. Cels Gomis i Mestre, 10. Amb Marta Sibina i Albano Dante, de la revista *Cafèamblet*. Org: Taula en defensa de la Salut Pública de Reus

DS27^{/04}

BARCELONA
Mercat solidari de roba i complements 'Fashion for feminism'
11h a 21h Ca la dona. C. Ripoll, 25
Més info: www.calala.org

Inauguració del CSO Can Piki Pugui
C. Provença, 240
13h Debat: espais públics al barri. 14h Arrossada. 15:30h Cercavila. Sortida de Germanetes (Borrell amb Consell de Cent). 16h Xocolatada i presentació del Centre Social Okupat. 17h Performance. 19h Cantautors. Cafeta fins a les 00h.

Xerrada: Moti i tortures a la presó de Quatre Camins el 2004
19h FELLA. C. Joaquín Costa, 34

CALDES DE MONTBUI
Concert d'Illa Carolina
20h El Centre, Ateneu Democràtic i Progressista. Corredossos de baix, 1

MANRESA
Vuitè aniversari del CSO La Tremenda
Programa: 17h Presentació de la revista *Putas e insubmisas*. 22:30h Kafeta d'ani-

versari. Presentació de la cervesa artesana *La Tremenda*, de la marca La Pirata de Síria. Concert de hip-hop amb Boca de Baba. C. Sant Salvador, 24-26
Org: Columna Clitoriana

DG28^{/04}

CALDES DE MONTBUI
Sessió matinal de reggae
12h El Centre, Ateneu Democràtic i Progressista. Corredossos de baix, 1

VILANOVA DEL VALLÈS
Marxa a la presó de Quatre Camins
10 Carretera BV5002 Km 11

DC01^{/05}

BERGA
Concentració:
El 1er de maig no és cap fira!
10h Plaça Sant Joan
Dinar Popular
14h Carrer del Balç. Organitza: CGT i Ateneu Columna Terra i Llibertat

GRANOLLERS
Miting-manifestació
11h Plaça de la Porxada

MOLLET DEL VALLÈS
Concentració-manifestació
12h Plaça Pau Casals

OLOT
Actuacions musicals i poètiques, llibres i dinar popular
11h Plaça cinema Colon
Org: CNT d'Olot
Col·labora: CUP i Arran Garrotxa

FREQÜENCIES LLIURES

Ràdio Bronka 104.5FM Àrea metropolitana de Barcelona www.radiobronka.info | **Contrabanda 91.4FM Àrea metropolitana de Barcelona** www.contrabanda.org | **Ràdio Línea IV 103.9FM Barcelona** www.radiolinea4.net | **Ràdio Pica (només web) Barcelona** www.radiopica.net | **Ràdio RSK 107.1FM Nou Barris (Barcelona)** www.radiorsk.info | **Ràdio Trama 91.41FM Sabadell** www.radiotrama.net | **Ràdio Kaos (només web) Terrassa** www.radiokaos.cat | **Postscriptum Radio (només per internet)** www.postscriptumradio.org | **Ràdio Pinsania 90.6FM Berguedà** www.radiopinsania.wordpress.com | **Ràdio 90 101.4FM Olot** www.r90.org | **Ràdio Klara 104.4FM València** www.radioklara.org | **Ràdio Malva 105FM València** www.radiomalva.wordpress.com | **Ràdio Aktiva 107.6FM Alcoi** www.radioktiva.fm | **Ràdio Mistelera 101.4FM Dénia - La Xara** www.lamistelera.org | **Ràdio Bala 106.4FM Manresa** http://radiobalamanresa.wordpress.com

Coettv Nou Barris (Barcelona) coettv@gmail.com | **Sants TV** http://sants.tv | **Gramenettv Gramenet del Besòs** www.tvgramenet.org

Selecció d'alguns programes de LaTele. Podeu consultar la graella sencera o veure tots els vídeos a www.latele.cat. Emetem des de Plaça Espanya fins a Sant Pol de Mar al **CANAL 37 DE LA TDT**. Resintonitza la teva tele per trobar-nos!
CADA NIT A PARTIR DE LES 20H30 NOUS PROGRAMES!

DILLUNS: 20:30h. *Notícies 1*
DIMARTS: 20:30h. *Tv Animalista*
DIMECRES: 20:30h. *Contra-Infos*

DIJOUS: 22h. *Y tu qué miras gilipollas?*
EL programa de punk de LaTele
DIVENDRES: 21h. *Programa de falguera*

DISSABTE: 22h. *Cineclub 1*
DUMENGE: 21h. *La Xerrada*

EL TEMPS

 DIJOUS 25 Inici d'un període més inestable i fresc. Ruixats a Tarragona i a Castelló, localment forts. Gotellades a la resta.	 DIVENDRES 26 Inestabilitat forta a les comarques de muntanya del nord de Catalunya. Núvols i ventades, amb quatre gotes a la resta.	 DISSABTE 27 Serà el dia més inestable amb pluges localment fortes. Tempestes, llamps i trons. Refrescada important i neu a 1200 metres.	 DIUMENGE 28 Es mantindrà l'ambient molt fresc. Ruixats i tempestes més disperses a Barcelona i Girona. Núvols i clars a la resta.	 DILLUNS 29 Ruixats cada cop menys generals, només a les comarques de muntanya, i temperatures en lleugera recuperació.	 DIMARTS 30 Encara núvols a punts de la costa i comarques del Pirineu. Més caloretta a les hores centrals del dia. Fresqueta de nit.
--	--	--	---	---	--

/ LUÍS TATO

«Lo Sbarco ha deixat una llavor per a futures lluites socials»

Alex Romaguera
@La_Directa

Quan se't va ocórrer la idea d'impulsar Lo Sbarco?

Passejant pels volcans de la Garrotxa. Vaig pensar que, d'aquesta manera, els italians i italianes de l'exterior podíem manifestar-nos contra la involució que patia el país sota el govern de Silvio Berlusconi i la Lliga Nord. A més, el trajecte en vaixell simbolitzava la migració de milions d'italians i l'espai natural -en aquest cas, el Mediterrani- on tanta gent posa en risc les seves vides. El viatge il·lustrava aquest periple i també el desig de transformar una Itàlia on s'estan destruint drets fonamentals.

Dos anys després, creus que ha servit d'alguna cosa?

En l'àmbit de la política italiana, no va tenir massa ressò, per bé que la rebuda al port de Gènova va ser extraordinària, en un context de commoció pel que havia passat a la ciutat durant la cimera alternativa al G-8 l'any 2001, quan el jove anti-feixista Carlo Giuliani va ser assassinat per un policia. Pels qui vam participar-hi, en canvi, ha deixat una llavor per a futures lluites socials i emocions que ens permeten compartir projectes de tota mena.

També va servir per acostar Itàlia a Catalunya?

Sens dubte, perquè en tenim una imatge força distorsionada. Sembla impossible que algú pugui votar un personatge com

Berlusconi, però, quan hi vas, t'adones que la gent s'ha contaminat de la seva cultura arrogant i insolidària, afavorida pel fracàs de l'esquerra a l'hora de crear un projecte polític engrescador. Per això Lo Sbarco, que al capdavant va ser un fòrum flotant, va denunciar les agressions que pateixen a Itàlia la sanitat i l'educació públiques, la immigració i els drets laborals. Després, vaig proposar que hi afegíssim un cinquè punt: l'habitatge, que si bé aleshores semblava un aspecte secundari, avui es troba al centre de les mobilitzacions a l'Estat espanyol i arreu d'Europa.

“Quan tornes a Itàlia, t'adones que la gent s'ha contaminat de la cultura arrogant i insolidària de la dreta”

Itàlia és tan apocalíptica com sembla aparentment?

La dreta ha causat estralls i, avui dia, la seva cultura racista aflora com a resposta a la desesperació de moltes persones que es queden a l'atur. Però també diria que l'escola pública continua sent un valor indiscutible -malgrat l'augment de les privades- i que lluites com el rebuig al Tren d'Alta Velocitat a la vall de Susa ens mostren que hi ha gent disposada a defensar un nou model de societat.

A més de rebre el suport de Dario Fo i de José Saramago, Lo Sbarco també va comptar amb el del còmic Beppe Grillo, la gran sorpresa de les darreres eleccions italianes, ja que la seva força política (Moviment 5 Estrelles) va ser la primera en nombre d'escons al Congrés. Pot canalitzar el malestar actual o bé se n'aprofita?

Crec que les dues coses. Però també opino que, si ha arribat a moltíssima gent, ha estat pel seu llenguatge clar que s'allunya dels debats buits i avorrits i per les mesures raonables que planteja sovint. Al seu bloc, hi surten referències de veus que han estat silenciades i, de moment, ha estat l'únic polític italià d'un partit gran que, entre altres coses, ha proposat reduir la setmana laboral a 30 hores. Una mesura que, ben implementada, permetria donar feina a tota la població. En lloc de fer valoracions superficials, hem de seguir amb interès el que està passant perquè, ara, el Parlament compta amb una sèrie de joves amb una energia nova que poden contribuir a un canvi d'escenari.

Veus possible que es torni a fer Lo Sbarco?

Organitzar una iniciativa d'aquest estil és molt complex i, de moment, no està previst. De tota manera, els lligams que va propiciar entre italians d'arreu d'Europa ens han donat eines per involucrar-nos en altres plataformes i no perdre de vista que, des de l'exterior, podem lluitar perquè Itàlia recuperi la cultura democràtica sobre la qual es va construir. ◀

Andrea de Lotto

Membre promotor de la iniciativa Lo Sbarco

El 25 de juny de 2011, més de 400 activistes italianes d'arreu d'Europa van sortir de Barcelona en vaixell per traslladar a Itàlia el rebuig davant la deriva autoritària que vivia el país en l'àmbit polític, social i cultural. Un dels impulsors del projecte va ser el professor de primària Andrea de Lotto, que feia quatre anys que havia marxat de Milà, fastiguejat per l'ascens de la dreta en aquesta ciutat. Amb la seva dona i els seus dos fills, de Lotto es va instal·lar a São Paulo (el Brasil) per treballar pel Ministeri d'Exteriors en una escola italiana, d'on va ser acomiadat al cap de dos anys a causa de les retallades. Això el va dur a Barcelona, on es va posar a treballar a l'escola italiana que hi ha a Sarrià. Ara, gaudeix d'una excedència i col·labora com a voluntari en un projecte de la Fundació Assís per a persones sense sostre. Als seus 47 anys, Andrea de Lotto recorda amb passió l'experiència de Lo Sbarco (El desembarcament), sobre la qual s'ha estrenat un documental, mentre va trobant espais a Catalunya per poder continuar el seu compromís social i, de retruc, influir per possibilitar un veritable canvi democràtic a Itàlia.